

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПІДПРИЄМСТВА

КВАЛІФІКАЦІЙНА МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА
на тему:

**СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ
ПІДПРИЄМСТВА**

Студента 2-го курсу магістратури
денної форми навчання
спеціальності 051 «Економіка»
освітньо-наукової програми «Економіка бізнесу»
Аткаєва Дені Хусейновича

Науковий керівник:
к.е.н., доц. Кравченко Тетяна Василівна

Засвідчую, що в цій дипломній
роботі немає запозичень із праць
інших авторів без відповідних посилань

Студент _____
(підпис)

Робота допущена до захисту в ЕК рішенням кафедри економіки підприємства
від «_____» _____ 2022 р., протокол № _____.

Завідувач кафедри економіки підприємства,

доктор економічних наук, професор
Филюк Галина Михайлівна

(підпис)

Київ – 2022

Анотація

Дипломна робота викладена на 79 сторінках, вона містить 3 розділи, 16 таблиць, 49 джерел в переліку посилань та 3 додатка з фінансовим звітом.

Об'єктом розгляду виступає інвестиційна діяльність та реалізації інвестиційних стратегій в діяльність підприємств.

Предметом дослідження є дослідження теоретичних та практичних аспектів розробки та реалізації інвестиційної стратегії на прикладі реально діючого підприємства. Послідовності етапів планування та реалізації стратегії інвестування.

Метою даної роботи є дослідження теоретичних та практичних аспектів розробки та реалізації інвестиційної стратегії на прикладі реально діючого підприємства ТОВ «Арматурний завод «Адмірал».

У першому розділі розглянуте основне поняття «стратегія розвитку підприємства». У другому розділі досліджували аналіз показників фінансово – господарської діяльності досліджуваного підприємства. У третьому розділі розглядали ефективну інвестиційну стратегію на основі показників ефективності інвестиційного проекту, також встановили доцільність інвестиційних вкладень у цей проект.

За результатами роботи зроблено висновки та пропозиції щодо створення інвестиційно – інноваційний шлях розвитку, згідно з яким відбувається поетапне оновлення техніки та технології випуску продукції із суттєво покращеними споживчими якостями.

Ключові слова: інвестиційна діяльність, інвестиційна стратегія, економічна ефективність, мінімізація ризиків, максимізація доходів.

Annotation

Thesis is presented on 78 pages, it contains 3 sections, 16 tables, 49 sources in the list of references and 3 appendices with financial statements.

The object of consideration is investment activity and implementation of investment strategies in the activities of enterprises.

The subject of research is the study of theoretical and practical aspects of development and implementation of investment strategy on the example of a real enterprise. Sequences of stages of planning and implementation of investment strategy.

The purpose of this work is to study the theoretical and practical aspects of development and implementation of investment strategy on the example of a real enterprise LLC «Armature Plant» «Admiral».

The first section discusses the basic concept of «enterprise development strategy». In the second section the analysis of indicators of financial – economic activity of the investigated enterprise was investigated. The third section considered an effective investment strategy based on the performance indicators of the investment project, and also established the feasibility of investment in this project.

Based on the results of the work, conclusions and proposals were made to create an investment – innovative way of development, according to which there is a gradual update of equipment and technology of production with significantly improved consumer qualities.

Key words: investment activity, investment strategy, economic efficiency, risk minimization, income maximization.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
1 РОЗДІЛ. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА.....	9
1.1. Поняття та види інвестиційної стратегії, її значення в економічному розвитку підприємства	9
1.2. Процес розробки інвестиційної стратегії підприємства.....	20
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ I	27
II РОЗДІЛ. ХАРАКТЕРИСТИКА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА НА ПРИКЛАДІ ТОВ «АРМАТУРНИЙ ЗАВОД «АДМІРАЛ»	28
2.1. Аналіз показників фінансово-господарської діяльності ТОВ «Арматурний завод «Адмірал».....	28
2.2. Характеристика інвестиційно-інноваційної діяльності підприємства.....	35
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ II	41
III РОЗДІЛ. ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ КОМПАНІЇ	42
3.1. Визначення основних напрямів розробки інвестиційної стратегії ТОВ «Арматурний завод «Адмірал»	42
3.2. Обґрунтування ефективності основних заходів інвестиційної стратегії підприємства	48
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ III.....	56
ВИСНОВКИ.....	57
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	60
ДОДАТКИ	65

ВСТУП

Актуальність теми. У сучасних реаліях інвестиції виступають найважливішим засобом забезпечення умов виходу з економічної кризи, структурних зрушень у народному господарстві, зростання технічного прогресу, підвищення якісних показників господарської діяльності на мікро- та макрорівнях. Це пов'язано з тим, що інвестиції торкаються глибоких основ господарської діяльності, визначають процес економічного зростання в цілому.

Економічна ситуація, яка склалася зараз у Україні досить складна. Серед сукупності причин, які сприяли економічній кризі та стримують перехід України на траєкторію економічного зростання, найголовнішою є низька інвестиційна активність. Вирішення цієї проблеми потребує системного підходу до її вивчення, поглиблення знань про зміст, послідовність та взаємозв'язки інвестиційних процесів загалом і особливо - на підприємстві. Її розгляду присвячено велику кількість публікацій, які досить мало розкривають стан питання.

У сучасних умовах господарювання, що характеризуються мінливістю, жорсткою конкуренцією та високим рівнем ризику ведення господарської діяльності, головним завданням будь – якої компанії є не всього – на – всього пристосуванні до змін навколишнього макросередовища, а насамперед їх випередження, що потребує здійснення капіталовкладень у розвиток компанії. Це також обумовлює закономірні підвищенні системи адміністрування інвестиційною діяльністю на основі прогнозування її напрямків і форм з метою реалізації системи цілей розвитку компанії та її адаптації до умов ведення діяльності, що змінюються.

Таким чином, важливим інструментом перспективного управління розвитком підприємств на основі здійснення інвестиційної діяльності стає обґрунтування та впровадження інвестиційної стратегії.

Інвестиційна стратегія – це система довгострокових цілей інвестиційної діяльності компанії, що визначаються загальними завданнями її розвитку та вибором найбільш ефективних шляхів їх досягнення.

Основою інвестиційної стратегії є загальна стратегія економічного розвитку компанії. По відношенню до неї інвестиційна стратегія має підпорядковані особливості і повинна відповідати їй за цілями та етапами реалізації.

Розробка інвестиційної стратегії підприємства покликана забезпечити стабільну та безперервну інвестиційну роботу у передбачених обсягах та найефективніше споживати власні кошти, що спрямовуються на ці цілі, а також фінансову холоднокровність компанії у довгостроковій перспективі.

Теоретичні, методичні та прикладні аспекти формування та реалізації інвестиційних стратегій в діяльність підприємств знайшли своє відображення у працях відомих вітчизняних та зарубіжних економістів І.А. Бланка, Т.В. Бови, П.О. Доуртмеса, О.В. Каута, Б.Л. Луціва, Л.А. Ляховича, О.М. Матроса та ін. Дослідження існуючих підходів до обґрунтування інвестиційної стратегії компанії показало, що серед учених немає єдиної думки з приводу складу та послідовності етапів планування та реалізації стратегії інвестування, що спричинено розбіжністю трактування сутності інвестиційної стратегії та її місця у системі забезпечення розвитку компанії.

Саме тому, *метою* роботи є дослідження теоретичних та практичних аспектів розробки та реалізації інвестиційної стратегії на прикладі реально діючого підприємства ТОВ «Арматурний завод «Адмірал».

Для виконання поставленої мети, потрібно вирішити низку наступних *завдань*:

- навести поняття та види інвестиційної стратегії, розкрити її значення для розвитку підприємства;
- розглянути процес та методи розробки інвестиційної стратегії;
- здійснити аналіз показників фінансово-господарської діяльності ТОВ «Арматурний завод «Адмірал»;

- охарактеризувати інвестиційно-інноваційну діяльність підприємства;
- визначити основні напрями розробки інвестиційної стратегії для ТОВ «Арматурний завод «Адмірал» та здійснити обґрунтування ефективності запропонованих заходів.

Об'єктом дослідження виступає інвестиційна діяльність.

Предметом дослідження є дослідження теоретичних та практичних аспектів розробки та реалізації інвестиційної стратегії на прикладі реально діючого підприємства.

Методи дослідження. В роботі застосовані загальнонаукові та спеціальні методи дослідження: аналізу і синтезу, структурний, абстрактно-логічний, графічний, економіко-математичні методи.

Практичне значення отриманих результатів. В роботі систематизовано теоретичний матеріал про стратегічне управління інвестиційною діяльністю підприємства, виведено нове поняття «інвестиційної стратегії», деталізовано процес її розробки. Практичні результати роботи полягають у розробці комплексу заходів щодо вдосконалення інвестиційно-інноваційної діяльності конкретно діючого підприємства. Ці результати можуть бути використані як спеціалістами досліджуваного підприємства, так і за аналогією іншими підприємствами галузі.

Наукова новизна результатів магістерської роботи полягає у наступному:

- удосконалено поняття «інвестиційна стратегія» шляхом застосування акумулятивного підходу до наявних в науковій доктрині визначень;
- досліджено вплив стратегічного управління інвестиційною діяльністю підприємства на його економічний розвиток;
- визначено залежність між фінансовою та інвестиційною діяльністю підприємства, їх взаємозв'язок;
- запропоновано новий підхід спрямований на зростання ефективності інвестиційної діяльності компанії.

Побудова даної роботи полягає в її меті та виконанні поставлених завдань. Робота складається зі вступу, трьох розділів основного матеріалу, висновків та списку використаної літератури.

1 РОЗДІЛ. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Поняття та види інвестиційної стратегії, її значення в економічному розвитку підприємства

У високорозвинених економіках інвестиції вважаються інтегральною складовою стратегії розвитку підприємства, а найчастіше навіть гарантією результативної та ефективної реалізації цієї стратегії. З давніх часів, інвестиційна діяльність вважається однією з найважливіших сфер у побудові підприємства. Це виходить з інвестиційних потреб суб'єктів ринку, спрямованих на відновлення та забезпечення розвитку активів для створення конкурентоспроможного функціонування підприємства.

Усі інвестиційні поставлені плани у рамках стратегії розвитку підприємств слід розібрати трьома основними аспектами:

- макроекономічному, що враховує як сукупність всіх взаємодій суб'єктів національної економіки, настільки ж і глобалізацію економіки, іншими словами міжнародні зв'язки, що впливають на все народне (сільське) виробництво країни та її трансформацію спрямовану на самовдосконалення ринкових механізмів. Ці взаємовідносини в макроекономічному масштабі визначають загальні економічні, технічні, організаційні та правові рамки діяльності господарюючих суб'єктів у всіх секторах економіки;
- мезоекономічному, іншими словами в межах конкретного сектору економіки та державної політики, що проводиться в ньому;
- мікроекономічному, іншими словами у контексті сильних та слабких сторін діяльності окремих підприємств у конкурентному оточенні.

В економічній теорії та практиці існує декілька трактувань такого поняття як «стратегія розвитку підприємства». Найчастіше це поняття прирівнюється з визначенням його місії на даному етапі існування, іншими словами, цілей, принципів та способів функціонування при використанні

деякого комплексу засобів. У загальному розумінні, стратегія розвитку підприємства орієнтується на результативне та ефективне реагування на конкурентне оточення, іноді – на протистояння конкуренції, а також виживання та довготривалий розвиток на ринку. У ринковій економіці найважливішою метою стратегії розвитку підприємства вважається зростання його ринкової вартості. Цілями можуть також служити: довготривале підтримання рівня прибутковості; максимізація прибутку чи рентабельності; мінімізація витрат; збільшення капіталу; підтримка поточної фінансової стійкості; завоювання запланованої частки ринку; проведенням заходів, що належать до життєвого циклу продукції, або утримання вже завойованої ринкової позиції [36, с. 13-14].

З перерахованих вище причин основною метою розвитку підприємства є максимізація його ринкової вартості за рахунок максимального збільшення прибутку. Даного ефекту можна досягти максимально ефективно використовуючи вкладений капітал. При цьому, надзвичайно важливим аспектом є врахування співставлення ризику та норми прибутку на даному часовому відрізку. Таким чином, інвестиції впливають на ринковий прибуток підприємства, що тягне за собою посилення його ринкової позиції.

Необхідним етапом інвестиційної діяльності для суб'єктів інвестування, який враховує результати середньострокового та довгострокового прогнозування, є вибір стратегії. На основі обраної стратегії розробляються бізнес-плани та інвестиційні проекти.

Згідно Е. Островської існують такі видистратегій:

1. Структура дій з урахуванням макро- та мезоекономічної державної політики, пов'язана з різною реакцією підприємств на макрорегулюючі державні інструменти.
2. Структура певних дій з урахуванням наявних міжнародних зв'язків та глобалізації економіки, обумовлена її інтернаціоналізацією та лібералізацією.
3. Тактика реорганізації підприємства.

4. Тактика забезпечення підприємства інвестиціями, таким чином, залучення капіталу та трудового потенціалу.
5. Планування управління фінансовою системою.
6. План розміщення асортименту продукції та послуг.
7. Тактика конкурентних переваг та довгостроковому позиціонуванні на ринку товарів та послуг [36, с. 15].

Поняття інвестиційної стратегії впливає з загального визначення поняття стратегії, оскільки інвестиції є невід'ємною частиною фінансово-господарської діяльності підприємства. Існуючі визначення засновані саме на такому розумінні. Тому інвестування як процес вкладення капіталу в підприємницьку діяльність з метою отримання прибутку (доходу) безпосередньо пов'язане зі стратегічним управлінням загалом та плануванням зокрема [2, с. 15].

Дослідження точок зору різних учених, наведених у табл. 1.1, дозволило зробити висновок, що більшість вчених розуміє інвестиційну стратегію як систему довгострокових цілей інвестиційної діяльності компанії та шляхів (засобів) їх досягнення.

Таблиця 1.1

Підходи до визначення інвестиційної стратегії

Автор	Визначення інвестиційної стратегії
Бланк І.А. [3, с. 389]	Генеральний план дій (сукупність стратегічних рішень) щодо забезпечення необхідними фінансовими ресурсами та їх ефективного використання
Колмикова Т.С. [23, с. 31]	Хід створення системи довгострокових цілей інвестиційної діяльності та вибір найефективніших шляхів їх досягнення
Клейнер Р. [21, с. 116]	Сукупність стратегічних рішень, що охоплюють вибір, пріоритети та розміри використання можливих джерел залучення та витрачання фінансових коштів
Когут А.Є. [22, с. 59]	Послідовність формування системи довгострокових цілей інвестиційної діяльності та вибір найефективніших шляхів їх досягнення

Джерело: розроблено автором на основі джерел [3,21,22,23]

Отже, інвестиційний процес починається із визначення інвестиційної стратегії підприємства, вибір якої залежить від [8, с. 14]:

- стадії життєвого циклу підприємства;
- стратегії розвитку в цілому;
- стану зовнішнього та внутрішнього ринків інвестиційних ресурсів;
- інвестиційної привабливості підприємства як об'єкта вкладення коштів.

Інвестиційна стратегія підприємства має бути орієнтована на довгострокові цілі, та реалізовуватися у процесі поточної господарської діяльності у вигляді відбору відповідних інвестиційних проектів та програм. Формування інвестиційної стратегії підприємства представляє собою складний творчий процес, який ґрунтується на прогнозуванні окремих умов здійснення інвестиційної діяльності та кон'юнктури інвестиційного ринку, як в цілому, так і в розрізі окремих сегментів. Ця стратегія завжди формується у межах загальної стратегії економічного розвитку, узгоджується з нею за цілями, етапами, термінами реалізації.

Найбільш вдалу класифікацію інвестиційних стратегій провів Б. Л. Луців. Він виділяє наступні види інвестиційних стратегій підприємства (табл.1.2) [20, с. 119]. На вибір інвестиційної стратегії компанії впливає безліч факторів внутрішнього та зовнішнього середовища діяльності компанії.

Таблиця 1.2

Суттєва характеристика видів інвестиційних стратегій підприємства

Вид інвестиційної стратегії	Смислова характеристика інвестиційної стратегії
Інвестиційна стратегія оптимізації	Інвестування додаткових коштів на оптимізацію вже існуючих товарів (послуг)
Інвестиційна стратегія інновації	Інвестування на придбання нових технологій, розробку нових товарів (послуг)
Інвестиційна стратегія сегментації	Інвестування фінансових ресурсів із метою захоплення нових ринків
Інвестиційна стратегія диверсифікації	Інвестування значних обсягів ресурсів у розширення об'єктів діяльності тощо

Джерело: розроблено автором на основі джерела [20]

На думку В.Г. Блохіної, інвестиційні стратегії, у свою чергу, можна розділити на дві групи [4, с. 10]:

- пасивні інвестиції, що передбачають підтримку постійного рівня розвитку підприємства. Реалізуючи цю стратегію, інвестор прагне зберегти вже досягнутий рівень показників своєї господарської діяльності з допомогою інвестицій;
- активні інвестиції, тобто, такі, що забезпечують підвищення конкурентоспроможності фірми та її прибутковості порівняно з раніше досягнутими рівнями за рахунок запровадження нової технології, організації випуску товарів, захоплення нових ринків або поглинання конкуруючих фірм.

Пасивне інвестування передбачає підтримку постійного рівня розвитку підприємства, що призводить до відставання від середньогалузевого рівня, і матиме у більш довгостроковому періоді ті самі наслідки. Активна інвестиційна стратегія забезпечує зростання прибутковості до середньогалузевого рівня вкладень та передбачає відбір та реалізацію різноманітних інноваційних проєктів, активну поведінку на ринку.

Формування інвестиційної стратегії підприємства здійснюється у полі перетину взаємних інтересів як самого підприємства, так і його потенційного стратегічного інвестора [34, с. 16].

Отже, таким чином, результативність та ефективність реалізація стратегії інвестування у першу чергу залежить від правильності поставлених інвестиційних та фінансових рішень. У свою чергу, інвестиційні постанови залежать від оцінки фінансово – економічних результатів діяльності підприємства та наявності можливостей залучення капіталу. З огляду на те в будь – якій ситуації розв'язання проблеми менеджерів або власників набувають для підприємства критично важливого значення. Особливу цінність становлять точність вибору напрямків інвестування, таким чином основні детермінанти проєктування та впровадження. Ці складові інвестування повинні розглядатися

в основній стратегії розвитку підприємства та впливати на підвищення економічних показників його діяльності.

Взагалі поняття «суб'єкта» та «об'єкта» використовуються в інвестиційній політиці даного процесу. До суб'єктів інвестиційної діяльності відносяться інвестори, замовники, виконавці робіт, користувачі об'єктів інвестиційної діяльності, постачальники матеріалів та обладнання, банківські, страхові та посередницькі організації, інвестиційні біржі, іноземні інвестори, а також держави та міжнародні організації [14, с. 10]. Об'єктами інвестиційної діяльності є новостворені та модернізовані основні фонди та оборотні кошти, цінні папери, цільові грошові вклади, науково-технічна продукція, інші об'єкти власності, а також майнові права та права на інтелектуальну власність. У свою чергу суб'єкти інвестиційної діяльності діють в інвестиційній сфері, де здійснюється практична реалізація грошових та матеріальних вкладень [18, с. 16-17]. Сформульована структура інвестиційної діяльності представлена на рис. 1.1.

Відомі два основні трактування поняття «інвестиційна діяльність». Зміст першого дається з позиції інвестиційного менеджменту та зводиться до двох аспектів [38, с. 29-30]:

- 1) техніко-економічного обґрунтування пріоритетних напрямів інвестування коштів;
- 2) обґрунтування обсягу фінансових ресурсів та можливих джерел їхнього залучення.

Відповідно до другого трактування «інвестиційна діяльність» - це сукупність технології необхідних робіт (процедур) для створення нових об'єктів або відтворення основних фондів. Укрупнений перелік таких робіт включає:

- формування цілеспрямованої інвестиційної стратегії підприємства, розроблення методів реалізації цієї стратегії;

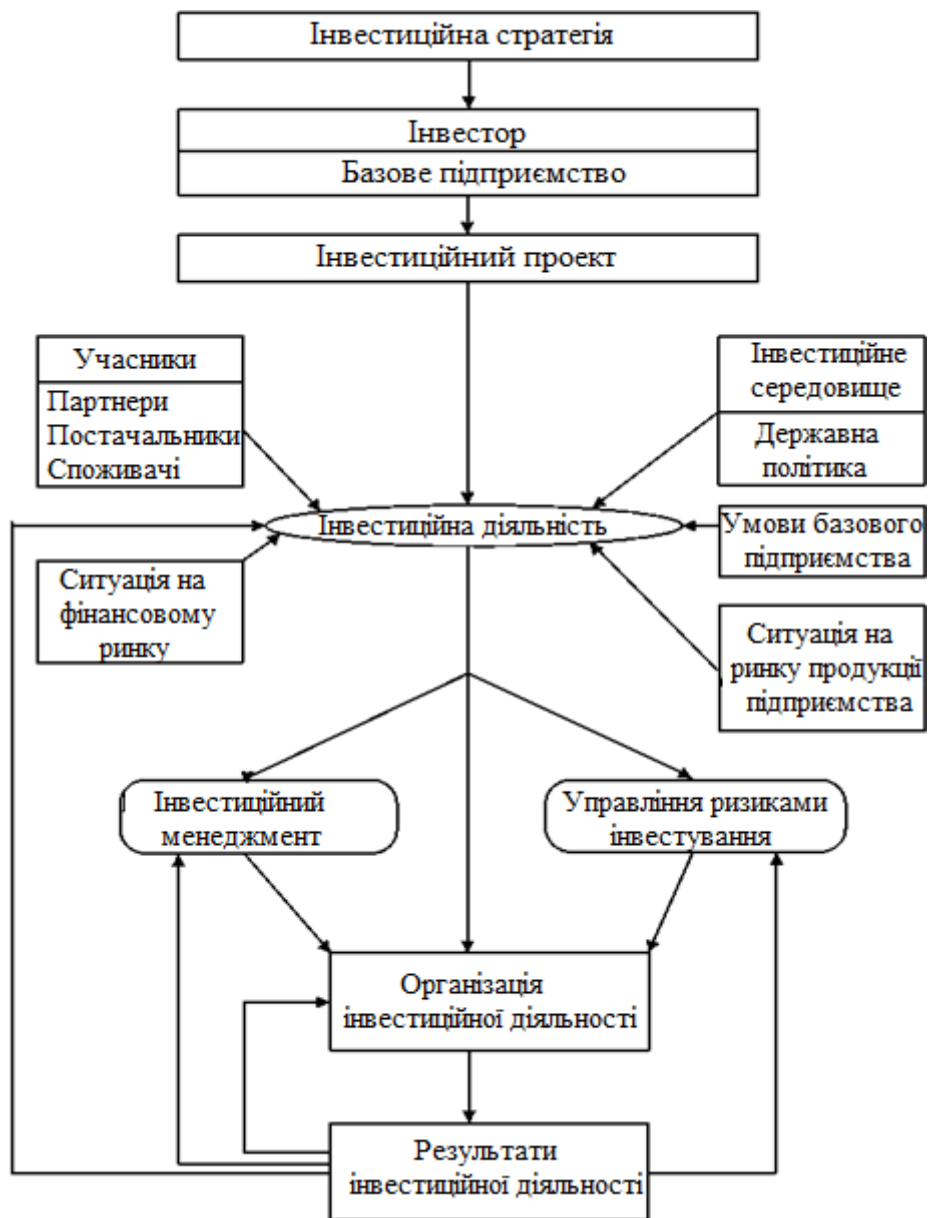

Рис. 1.1. Сутність інвестиційної діяльності

Джерело: розроблено автором на основі джерела [5]

- проведення передінвестиційних досліджень, в тому числі інвестиційних можливостей підприємства;
- розробку техніко – економічних обґрунтувань інвестиційних проектів та проектно – кошторисної документації;
- підготовку різноманітної договірної документації з виготовлення, придбання обладнання, необхідного для об'єкта; залучення організацій з метою виконання будівельно – монтажних робіт; підготовку кадрів майбутнього підприємства тощо;

- проведення будівельно-монтажних робіт;
- пуск та освоєння нового виробництва, моніторинг техніко-економічних показників освоєння нового виробництва.

Завдання вдосконалення стратегічного планування інвестиційної діяльності актуалізують питання, пов'язані з уточненням сутності поняття інвестицій.

Дослідження проблеми інвестування економіки завжди знаходилося у центрі уваги економічної думки. Вітчизняні та зарубіжні вчені розглядають поняття інвестиції з різних точок зору.

У.Ф. Шарп розглядає поняття інвестування у широкому сенсі, і розуміє його як вкладання грошових коштів із метою отримання більшої суми у майбутньому [44, с. 1].

На основі висловлювань Дж. Розенберга, можна сказати, що інвестиційна діяльність – це вклад грошового капіталу для отримання доходу. [14, с. 20].

Також, схожі визначення щодо інвестицій дає А.В. Воронцовський, виділяючи одну з важливих ознак: «інвестиції – необхідність витрачання власних або позикових грошових коштів інвестором задля досягнення при здійсненні передбаченого проекту власних індивідуальних цілей» [9, с. 8].

Б. Щукін пропонує таке визначення інвестицій: «це процес реалізації інвестиційної діяльності відповідно до виконання конкретного проекту отримання прибутку» [45, с. 6].

В літературі інвестиції розглядаються як фактор економічного зростання, і навіть чинник розвитку підприємства. Окупність інвестицій впливає на балансову та ринкову вартість підприємства [36, с. 13-14].

Рух інвестицій включає дві основні стадії. Змістом першої стадії «інвестиційні ресурси - вкладення коштів» є власне інвестиційна діяльність. Друга стадія «вкладання коштів – результат інвестування» передбачає окупність здійснених витрат та отримання доходу внаслідок використання інвестицій [19, с. 8].

Розглянуті зі сторони об'єкта, інвестиції носять подвійний характер. З одного боку, вони виступають як інвестиційні ресурси, що відображають величину невикористаного для споживання доходу; з іншого боку, інвестиції є вкладенням (витратами) в об'єкти підприємницької чи іншої діяльності, що визначають приріст вартості капітального майна.

У складі ресурсів, тобто майнових та інтелектуальних цінностей, вкладених у об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, можна назвати такі групи інвестицій:

1) грошові кошти та фінансові інструменти (цільові банківські вклади, паї, акції та інші цінні папери);

2) матеріальні цінності (будівлі, споруди, обладнання та інше рухоме та нерухоме майно);

3) майнові, інтелектуальні та інші права, що мають грошову оцінку (нематеріальні активи).

З точки зору витрат, інвестиції характеризують напрями вкладень та виступають як об'єкти інвестиційної діяльності.

Вони включають [44, с. 9-10]:

а) основний та оборотний капітал;

б) цінні папери та цільові грошові вклади;

в) нематеріальні активи.

Проте, на погляд деяких вчених, відповідно до фінансової звітності, інвестиції включають:

а) основні та оборотні активи;

б) необоротні активи, зокрема, нематеріальні активи;

в) цінні папери та цільові грошові вклади.

З цього випливає, що інвестиції, які розглядаються в ресурсному аспекті, можуть існувати у грошовій або матеріальній формах, а також у формі майнових прав та інших цінностей. Разом з тим, незалежно від форми, яку приймають інвестиційні ресурси, вони єдині за своєю економічною сутністю і є акумулюванням з метою накопичення доходу.

В ЗУ «Про інвестиційну діяльність» інвестиції визначаються як всі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, в результаті якої створюється прибуток (доход) та/або досягається соціальний та екологічний ефект. Такими цінностями можуть бути:

- кошти, цільові банківські вклади, паї, акції та інші цінні папери (крім векселів);
- рухоме та нерухоме майно (будинки, споруди, устаткування та інші матеріальні цінності);
- майнові права інтелектуальної власності;
- сукупність технічних, технологічних, комерційних та інших знань, оформлених у вигляді технічної документації, навиків та виробничого досвіду, необхідних для організації того чи іншого виду виробництва, але не запатентованих («ноу-хау»);
- права користування землею, водою, ресурсами, будинками, спорудами, обладнанням, а також інші майнові права;
- інші цінності [1].

Таким чином, виходячи з наведених вище визначень, інвестиції здійснюються лише у грошовій формі, але існує також інвестування у вигляді нематеріальних активів, рухомого та нерухомого майна. Також інвестиційні проекти не завжди приносять прибуток чи певні вигоди.

Визначення інвестицій, що міститься у вищенаведеному ЗУ «Про інвестиційну діяльність», не враховує кількох суттєвих моментів - паї, акції та інші цінні папери це вже здійснені інвестиції, що впливають на фінансову рівновагу між активами та пасивами балансу; результатом інвестування є отримання прибутку (доходу) або досягнення соціального ефекту, але не враховані цілі, які можуть бути як економічні, так і позаекономічні.

Інвестори переслідують у процесі своєї інвестиційної діяльності різні цілі. Їх можна поділити на дві великі групи: цілі, що виражаються у грошовій формі, та цілі, що не виражаються у грошовій формі. До цілей, що

виражаються у грошовій формі, відносяться прагнення до максимізації доходу, добробуту, прибутку, рентабельності, особистого доходу підприємця, обсягу виплачуваних дивідендів та ін. До цілей, які не виражаються в грошовій формі, відносяться прагнення до престижу, влади, завоювання того чи іншого сегменту ринку, незалежності, здійсненню соціальних програм та реалізації тих чи інших морально-етичних претензій.

Цілі, які виражаються у грошовій формі мають перевагу стосовно другої групи цілей в тому, що вони можуть бути виражені кількісно. Реалізація цілей, що не виражаються у грошовій формі, вимагає обліку при обґрунтуванні інвестиційних проектів якісних методів прогнозування та оцінки, які включають різні опитування експертів, клієнтів, постачальників, співробітників фірми, «мозкову атаку», написання сценаріїв майбутнього розвитку [34, с. 13].

На основі дослідження визначень інвестиції та враховуючи наведені уточнення, можна надати наступне визначення інвестицій. Це всі види майнових та інтелектуальних цінностей, які вкладаються в об'єкти підприємницької та інші види діяльності, з метою отримання прибутку (доходу), досягнення соціального ефекту або індивідуальних цілей інвестора.

Підсумовуючи вищенаведене, можна дійти висновку, що виявлення оптимального напрямку інвестування з метою отримання максимального прибутку є одним з найбільш складних та важливих економічних завдань, з якими стикаються підприємства у процесі інвестиційної діяльності. Отже, для оптимального здійснення інвестиційної діяльності, виявлення найбільш ефективного способу використання капіталу протягом тривалого часу зі стабільною віддачою, необхідна розробка стратегії інвестування та забезпечення її ефективною реалізації. Узагальнюючи досліджені теоретичні підходи до визначення поняття «інвестиційна стратегія», можна дійти висновку, що інвестиційна стратегія підприємства є системної концепцією, яка відбиває сутність інвестиційної діяльності підприємства і спрямовує її розвиток.

1.2. Процес розробки інвестиційної стратегії підприємства

Процес розробки інвестиційної стратегії є найважливішою складовою загальної системи стратегічного вибору підприємства, основними елементами якого є місія, загальні стратегічні цілі розвитку, система функціональних стратегій у розрізі окремих видів діяльності, способи формування та розподілу ресурсів.

Найважливішою з таких умов є інтенсивність змін факторів зовнішнього інвестиційного середовища. Висока динаміка основних макроекономічних показників, пов'язаних з інвестиційною активністю організацій, темпи науково-технологічного прогресу, часті коливання кон'юнктури інвестиційного ринку, непостійність державної інвестиційної політики та форм регулювання інвестиційної діяльності не дозволяють ефективно керувати інвестиціями підприємства на основі лише раніше накопиченого досвіду та традиційних методів фінансового менеджменту. У цих умовах відсутність розробленої інвестиційної стратегії, адаптованої до можливих змін факторів зовнішнього інвестиційного середовища, може призвести до того, що інвестиційні рішення окремих структурних підрозділів організації носитимуть різноспрямований характер, призводитимуть до виникнення протиріч та зниження ефективності інвестиційної діяльності в цілому [7, с. 19].

Однією з умов, що визначають актуальність розробки інвестиційної стратегії організації є її майбутній етап життєвого циклу. Кожній із стадій життєвого циклу організації притаманні характерні їй рівень інвестиційної активності, напрями та форми інвестиційної діяльності, особливості формування інвестиційних ресурсів [7, с. 20].

Ще однією істотною умовою, що визначає актуальність розробки інвестиційної стратегії, є кардинальна зміна цілей операційної діяльності організації, пов'язана з новими комерційними можливостями, що відкриваються. В цих умовах, суттєве зростання інвестиційної активності організації та диверсифікація форм її інвестиційної діяльності повинні мати

прогнозований характер, що забезпечується розробкою чітко сформульованої інвестиційної стратегії [7, с. 21].

Перш ніж перейти до питань формування інвестиційної стратегії, необхідно визначити основні правила - принципи, за якими вона має формуватися.

Виходячи із того, що інвестиційна стратегія є інструментом стратегічного планування, в основі її розробки мають лежати принципи, характерні для процесу планування.

Такі принципи виділив у своїй роботі А. К. Ляско, проаналізуємо їх і перенесемо у практичну сферу формування та реалізації інвестиційної стратегії (табл. 1.3) [30, с. 27].

Таблиця 1.3.

Принципи формування інвестиційної стратегії

Принцип	Характеристика
1. Принцип системності	Слід планувати досягнення не тільки стратегічних цілей, а й вирішення поточних та оперативних завдань інвестиційної діяльності
2. Принцип оптимальності	Необхідно враховувати відносну обмеженість та взаємозамінність ресурсів
3. Принцип економічності	Розмір інвестованих ресурсів не має перевищувати ефект від інвестування
4. Принцип ситуативності	Сутність полягає у забезпеченні адаптивності інвестиційної стратегії до змін факторів зовнішнього інвестиційного середовища
5. Принцип участі	Керівники всіх підрозділів підприємства мають брати участь у процесі планування інвестиційної діяльності
6. Принцип безперервності	Процес розробки та реалізації стратегії повинен здійснюватися безперервно
7. Принцип зворотного зв'язку	При розробці інвестиційної стратегії цілі ставляться від досягнутого

Джерело: розроблено автором на основі джерела [30]

Визначившись із правилами (принципами) формування інвестиційної стратегії, перейдемо до процесу формування інвестиційної стратегії.

Формування та реалізація інвестиційної стратегії полягає у тому, що економічна сутність капіталовкладень міститься у низці альтернативних інвестиційних проєктів, які передбачають досягнення встановлених результатів на певних проміжках життєвого циклу підприємства. Це потребує врахування низки факторів макроекономічного характеру, а також особливостей провадження господарської діяльності певного підприємства.

Крім зазначених чинників інвестиційна стратегія формується, з таких показників, як спрямованість загальної стратегії розвитку підприємства, стадія життєвого циклу організації, інвестиційна привабливість підприємства, характеристики ринку інвестиційних та фінансових ресурсів.

Розробка інвестиційної стратегії є творчим процесом, що включає постановку цілей інвестиційної діяльності, визначення її пріоритетних напрямів та форм, оптимізацію структури інвестиційних ресурсів та їх розподілу, вироблення інвестиційної діяльності.

Розробка інвестиційної стратегії підприємства передбачає такі етапи:

- визначення періоду формування інвестиційної стратегії;
- вибір стратегічних цілей інвестиційної діяльності;
- визначення напрямків інвестування та джерел фінансування;
- конкретизацію інвестиційних програм та термінів;
- оцінку розробленої інвестиційної стратегії;
- перегляд стратегії в залежності від зміни зовнішніх умов та стану підприємства [31, с. 167].

Вихідним моментом формування інвестиційної стратегії має бути обґрунтування цілей інвестування, яке має узгоджуватися із загальними цілями розвитку підприємства. Відповідно до виявлених проблем та досягнення встановлених на даному етапі цілей, необхідно здійснити аналіз факторів макро- та мікрооточення підприємства. Обґрунтування набору факторів є

початковою процедурою серед зазначених дій, оскільки необхідно також визначити силу та напрямок впливу відібраних факторів на результативність інвестиційної стратегії стосовно певних умов підприємства.

Процеси прийняття рішень для формування інвестиційної стратегії відбуваються, зазвичай, за умов впливу того чи іншого ступеня невизначеності, який визначається такими факторами:

- неповним знанням всіх параметрів, умов, ситуації для вибору оптимального рішення, а також неможливістю адекватного та точного обліку всієї, навіть доступної інформації та присутністю ймовірнісних характеристик поведінки середовища;
- наявністю фактору випадковості, тобто реалізацією факторів, які неможливо передбачити та спрогнозувати навіть за ймовірнісної реалізації;
- наявністю суб'єктивних чинників протидії, коли прийняття рішень здійснюється у ситуації гри з партнером із протилежними чи не співпадаючими інтересами [31, с. 169].

Проблема ризику та прибутку - одна з ключових при формуванні будь-яких господарських рішень, а тим паче стратегічних. При формуванні інвестиційних портфелів, підприємства можуть зіткнутися з різними видами ризиків, і вони прагнуть їх мінімізувати.

Після детального аналізу чинників, які найбільше впливають на результативність обраного напрями інвестування, необхідно сформулювати альтернативні проекти, реалізація яких спрямовано досягнення поставлених цілей у встановлені терміни. Альтернативні проекти визначають напрями капіталовкладень, зумовлені потребами розвитку підприємства загалом чи окремими його підрозділами чи сферами діяльності.

Наступним етапом має бути вибір, що ґрунтується на кількісній оцінці альтернативних проектів, що складають інвестиційну стратегію за традиційними критеріями - ризикованістю та економічною ефективністю (чиста дисконтована вартість, внутрішня норма прибутковості, індекс

прибутковості, дисконтований період окупності, фінансовий план). Саме всебічний аналіз альтернативних проектів та прогнозування їхнього впливу на загальний розвиток підприємства дозволить обрати оптимальну структуру інвестиційної стратегії. При цьому, для кожного об'єкта інвестування необхідно використовувати конкретний методичний підхід з урахуванням особливостей реалізації. За результатами оцінки необхідно провести ранжування окремих інвестиційних проектів за рівнем їхнього впливу на результативність стратегії загалом. За інших рівних умов доцільно відбирати для реалізації ті інвестиційні об'єкти, які забезпечують найбільшу ефективність за неекономічними критеріями. Поряд із забезпеченням високої прибутковості інвестиційної стратегії підприємства важливим аспектом є мінімізація інвестиційних ризиків. У реалізації цього напряму інвестиційної політики мають бути насамперед оцінені ризики, властиві кожному конкретному об'єкту інвестування. За результатами такої оцінки необхідно провести ранжування об'єктів інвестування за рівнем їх ризиків та прибутковості та відбирати ті з них, які забезпечують дотримання оптимального співвідношення між зазначеними параметрами [31, с. 170].

За результатами ранжирування економічних індикаторів інвестиційних проектів необхідно оцінити неекономічний ефект запровадження інвестиційної стратегії. На думку багатьох учених, необхідно розмежування економічного та соціального ефекту інвестицій, оскільки в процесі своєї діяльності інвестор не повинен орієнтуватися лише на одну мету - отримання прибутку, оскільки поєднання даних ефектів забезпечить максимальний результат і може призвести до позитивного ефекту синергії [31, с. 171].

У сучасних умовах, коли основою концепції подальшого розвитку стає стійке його забезпечення, важливими критеріями відбору інвестиційних проектів та стратегій мають бути поряд з економічними та соціальними важелями також екологічні показники, оскільки вони також визначають результат здійснення інвестиційної діяльності відповідно до термінології інвестування, визначеної в законі. При цьому екологічний ефект від

запровадження інвестиційної стратегії доцільно визначати відповідно до попередженого, а не спричиненого збитку, повністю відповідати цілям розвитку підприємства щодо забезпечення сталого стану, не викликаючи шкоди компонентам довкілля. Такий методичний підхід повною мірою дозволяє ранжувати інвестиційні проекти, що становлять інвестиційну стратегію, не лише за показником суми попередженої або спричиненої шкоди, а й за рівнем негативного впливу викидів та скидів окремих речовин на фінансово-економічний стан підприємства через систему екологічних витрат, штрафів та податків.

Вибір інвестиційних проектів за визначеними вище критеріями, становитиме інвестиційну стратегію та вимагатиме на наступних етапах інвестиційного планування відповідних методів контролю. Це питання є актуальним, оскільки фактичні умови реалізації та впровадження інвестиційної стратегії можуть відчутно відрізнятись від запланованих, враховуючи циклічну природу економічних умов здійснення капіталовкладень та досягнення мети економічного розвитку відповідно до етапів життєвого циклу підприємства [40, с. 122].

Такий підхід дозволяє суб'єкту інвестиційної стратегії як сформувати альтернативні напрями її реалізації, а й обґрунтувати критерії вибору з урахуванням вимог конкретного реципієнта.

Оцінка розробленої інвестиційної стратегії відбувається за такими критеріями:

- узгодженість інвестиційної стратегії із загальною стратегією економічного розвитку підприємства;
- внутрішня збалансованість інвестиційної стратегії - тобто узгодженість між собою окремих стратегічних цілей та напрямів діяльності, а також послідовність їх виконання;
- узгодженість інвестиційної стратегії із зовнішнім середовищем - відповідність прогнозованим змінам економічного розвитку та

інвестиційного клімату країни та кон'юктурі інвестиційного ринку;

- можливість реалізації інвестиційної стратегії з урахуванням наявного ресурсного потенціалу - можливість формування інвестиційних ресурсів за рахунок власних джерел, кваліфікації персоналу та технічної озброєності підприємства; прийнятність рівня ризику пов'язаного з реалізацією стратегії;
- результативність інвестиційної стратегії [31, с. 171].

Пріоритетним завданням розробки інвестиційної стратегії доцільно вважати не так максимізацію прибутку від інвестиційної діяльності, як забезпечення високих темпів економічного розвитку підприємства за умови достатньої його фінансової стійкості. Особливого значення набуває дотримання оптимальної структури інвестиційних ресурсів із позицій ефективності інвестиційної діяльності. Оптимальна структура інвестиційних ресурсів забезпечує фінансову рівновагу розвитку підприємства у процесі здійснення інвестиційної діяльності, у той час як неоптимальний її варіант генерує ризики порушення фінансової стійкості та неплатоспроможності підприємства.

До найбільш відомих і широко застосовуваних методів розробки стратегії організації відноситься SWOT-аналіз. Насправді він є не чим іншим, як методом вибору стратегії організації, що дозволяє зосередитись на тому чи іншому типі відомої еталонної, конкурентної чи іншої стратегії діяльності організації. Інвестиційний SWOT-аналіз полягає в послідовному вивченні внутрішнього фінансового стану організації, пошуку позитивних і негативних сторін, а також прогнозуванні передбачуваних можливостей або загроз з боку інвестиційного середовища. На підставі SWOT-аналізу будується така інвестиційна стратегія організації, яка враховує сильні сторони та можливості та компенсує недоліки, мінімізує при цьому загрози та знижує ризик [7, с. 22].

Таким чином, у сучасних умовах господарювання інвестиційна стратегія є одним із ключових факторів, що зумовлює успішність підприємства та

забезпечує його подальший розвиток. Процес розробки, обґрунтування та запровадження інвестиційної стратегії є важливою складовою загальної системи стратегічного управління підприємством.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ I

В економічній теорії та практиці існує безліч інтерпретацій поняття «стратегія розвитку підприємства». Найчастіше це поняття ототожнюється з визначенням його місії на даному етапі існування, тобто, цілей, принципів та способів функціонування при використанні деякого комплексу засобів. У загальному розумінні, стратегія розвитку підприємства орієнтується на результативне та ефективне реагування на конкурентне оточення, іноді - на протистояння конкуренції, а також виживання та довготривалий розвиток на ринку.

Інвестиційна стратегія – це інструмент, що використовується підприємством для закріплення чи поліпшення своєї позиції на ринку, а також один із основних елементів інвестиційної політики компанії - складової інвестиційної діяльності, яка, своєю чергою, є одним із важелів регулювання суб'єктів господарювання.

Розробка інвестиційної стратегії є творчим процесом, що включає постановку цілей інвестиційної діяльності, визначення її пріоритетних напрямів та форм, оптимізацію структури інвестиційних ресурсів та їх розподілу, вироблення інвестиційної діяльності.

II РОЗДІЛ. ХАРАКТЕРИСТИКА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА НА ПРИКЛАДІ ТОВ «АРМАТУРНИЙ ЗАВОД «АДМІРАЛ»

2.1. Аналіз показників фінансово-господарської діяльності ТОВ «Арматурний завод «Адмірал»

ТОВ «Арматурний завод «Адмірал» - вітчизняне підприємство повного циклу. Виготовляє серійну трубопровідну арматуру та трубопровідну арматуру за індивідуальними вимогами та стандартами замовника для металургійних комбінатів, заводів, підприємств житлово-комунального господарства [46].

Підприємство засновано у 1997 році, має власне конструкторське бюро.

Основний видом діяльності підприємства є виробництво машин та устаткування для металургії.

ТОВ «Арматурний завод «Адмірал» випускає широкий спектр трубопровідної арматури. Основною продукцією підприємства є:

- кульові крани для газу, нафти та нафтопродуктів;
- кульові крани для газу, води, пари та інших неагресивних середовищ;
- шибєрні засувки для нафти та нафтопродуктів;
- клинові засувки для неагресивних нафтопродуктів, нафти, води, пари, рідкого аміаку, газу;
- приводи та редуктори для керування трубопровідною арматурою [46].

Вся гамма продукції має приєднувальні розміри відповідно до стандартів ISO, що дозволяє, за бажанням замовника, застосовувати приводи різних виробників.

Сучасне оснащення, кваліфікований персонал, відпрацьована технологія та існуюча система контролю якості на всіх етапах виробництва на заводі

відповідає вимогам міжнародних стандартів ISO 9001:2000 та підтверджена сертифікатами Канадського бюро з сертифікації систем якості [46].

У ТОВ «Арматурний завод «Адмірал» впроваджена лінійно-функціональна структура управління. За такої структури управління всю повноту влади бере на себе лінійний керівник, який очолює колектив.

Лінійні повноваження передаються безпосередньо до підлеглого і далі інших підлеглих. При розробці конкретних питань та підготовці відповідних рішень, програм, планів йому допомагає спеціальний апарат, який складається з функціональних підрозділів.

У центральному офісі ТОВ «Арматурний завод «Адмірал» працюють такі працівники:

- генеральний директор;
- фінансовий директор;
- заступник генерального директора з безпеки;
- заступник генерального директора з персоналу;
- головний бухгалтер та штат бухгалтерії з 3 осіб;
- юрист;
- головний інженер;
- помічник (офіс-менеджер) [46].

Між усіма відділами, співробітниками налагоджено конструктивну взаємодію, що забезпечує своєчасне та якісне вирішення професійних завдань, яке є головною характеристикою діяльності ТОВ «Арматурний завод «Адмірал».

Трудові ресурси є одним із найважливіших факторів будь-якого виробництва. Їхній стан та ефективне використання прямо впливає на кінцеві результати господарської діяльності підприємства. Тому необхідно постійно аналізувати трудові ресурси, і виявляти сильні і слабкі сторони підприємства. Аналіз трудових ресурсів дозволяє раціонально використовувати персонал

підприємства, що зумовлює забезпечення безперебійного виробничого процесу мінімізації витрат за виробництво продукції.

У таблиці 2.1 представлені дані про чисельність персоналу загалом по ТОВ «Арматурний завод «Адмірал».

Таблиця 2.1

Структура та динаміка чисельності персоналу ТОВ «Арматурний завод «Адмірал», 2020-2021 рр.

№	Показники	2020 р.	2021 р.
1.	Середньооблікова кількість працівників	980	920
	- основні виробничі робочі	680	640
	-інженерно-технічний персонал	140	120
	- управлінський персонал	160	160
2.	Структура працівників на підприємстві, %		
	- основні виробничі робочі	69,4	69,6
	-інженерно-технічний персонал	14,3	13,0
	- управлінський персонал	16,3	17,4
3.	Абсолютна зміна кількості працівників до попереднього року	-	-60
	- основні виробничі робочі	-	-40
	- інженерно-технічний персонал	-	-20
	- управлінський персонал	-	0
4.	Відносна зміна кількості робітників до попереднього року, %	-	-6,1
	- основні виробничі робочі	-	-5,9
	- інженерно-технічний персонал	-	-14,3
	- управлінський персонал	-	0,0

Джерело: розроблено автором на основі джерела [46]

З таблиці 2.1 видно, що за період із 2020 по 2021 рік сталося зниження середньооблікової чисельності персоналу на 60 чол., або 6,1%. При цьому, чисельність основних виробничих робочих скоротилася на 40 чол, чисельність інженерно-технічного персоналу зменшилася на 20 чол., а чисельність управлінців є стабільною.

Таким чином, змінність працівників відбувається за рахунок руху виробничого та інженерно-технічного персоналу.

Економічний потенціал - це сукупність ресурсів (трудових, матеріальних, нематеріальних, фінансових та ін.), що є у розпорядженні підприємства, та здатності його співробітників та менеджерів до використання ресурсів з метою створення товарів, послуг та отримання максимального доходу.

Для оцінки економічного потенціалу ТОВ «Арматурний завод «Адмірал» за даними фінансової звітності складено таблицю 2.2.

Таблиця 2.2

Економічний потенціал ТОВ «Арматурний завод «Адмірал», 2019-2021 рр.

№	Показник	2019	2020	2021	Зміна 2019- 2020 рр., +/-	Зміна 2020- 2021 рр., +/-
1	Валюта балансу, тис. грн.	35582	46599	43564	-1101	3035
2	Чисельність працюючих, чол.	950	980	920	30	-60
3	Виручка (нетто) від продажу товарів, продукції, робіт, послуг, тис. грн.	42062	42368	37054	- 306	5314

Джерело: розроблено автором на основі джерела [46]

З даних таблиці 2.2 видно, що досліджуване підприємство належить до групи великих підприємств. При цьому слід зазначити, що виручка від реалізації продукції має тенденцію до зниження, що свідчить про зниження економічного потенціалу ТОВ «Арматурний завод «Адмірал» у 2020 році. Це, насамперед пов'язано із світовою пандемією COVID-19. Уже в 2021 р. приріст виручки в порівнянні з минулим роком становив 5314 тис. грн.

Одними з найважливіших характеристик фінансового стану будь-якої організації є платоспроможність та ліквідність.

Показники ліквідності підприємства за 2019-2021 рр. наведено у таблиці 2.3.

Таблиця 2.3

Показники ліквідності ТОВ «Арматурний завод «Адмірал», 2019-2021 рр.

Показник	Норматив	2019	2020	2021	Зміна 2019-2020 рр., +/-	Зміна 2020-2021 рр., +/-
Абсолютна ліквідність	0,05	0,009	0,34	0,004	-0,331	0,336
Проміжна ліквідність	0,70	0,68	0,67	0,46	0,01	0,21
Поточна ліквідність	2,00	0,96	0,90	0,81	0,06	0,09

Джерело: розроблено автором на основі джерела [46]

З даних таблиці 2.3 можна дійти висновків:

1) Коефіцієнт абсолютної ліквідності ТОВ «Арматурний завод «Адмірал» у 2019 році становив 0,009, що означало здатність досліджуваної організації погасити за рахунок фінансових активів 0,3% своїх зобов'язань. До кінця 2021 року аналізований показник зменшився до 0,004, що свідчило про зниження рівня платоспроможності підприємства.

2) ТОВ «Арматурний завод «Адмірал» на початку аналізованого періоду є неліквідним, оскільки показник поточної ліквідності організації вбирається у рекомендоване значення ($\geq 1,5$) і становить у 2021 році 0,81, тобто, відповідність нормативу не досягнуто.

3) Характеризуючи динаміку коефіцієнта проміжної ліквідності можна відзначити, що рівень коефіцієнта проміжної ліквідності, що склався, на кінець 2021 року показує, що досліджуване підприємство неліквідне і нездатне погасити свої короткострокові зобов'язання за рахунок мобілізації всіх оборотних засобів, так як рівень аналізованого показника ($\geq 0,7$).

Наступним важливим показником фінансового стану організації та її стійкості є забезпеченість запасів нормальними джерелами фінансування. Фінансова стійкість залежить від того, наскільки оптимальна загальна фінансова структура організації, співвідношення між статтями активу і пасиву балансу та реалізації продукції. Вважається, що фінансове становище стійке, якщо забезпечується зростання прибутків і капіталу підприємства, зберігається його платіжна і кредитоспроможність.

Проаналізуємо основні показники фінансових результатів діяльності ТОВ «Арматурний завод «Адмірал». Результати надані у таблиці 2.4.

Таблиця 2.4

**Показники фінансових результатів ТОВ «Арматурний завод
«Адмірал», тис. грн, 2020-2021 рр.**

Найменування показника	2020	2021	Відхилення 2020-2021 рр.	
			+/-	%
Виручка (нетто) від продажу товарів, продукції, робіт, послуг (за мінусом податку на додану вартість, акцизів та аналогічних обов'язкових платежів)	42062	42368	-306	1,007
Собівартість проданих товарів, продукції, робіт, послуг	34213	33104	1109	9,67
Валовий прибуток	7848	9264	-141 5	1,18
Комерційні витрати	2062	3670	-1607	1,17
Управлінські витрати	6170	644 9	-279	1,04
Прибуток (збиток) від продажу	14718	24472	-9754	1,6
Відсотки до отримання	1	0	1	0
Відсотки до сплати	0	0	0	0
Доходи від участі в інших організаціях	232	524	-292	2,25

Інші доходи	635	479	156	7,54
Інші витрати	846	1412	-565	1,66
Прибуток (збиток) до оподаткування	1262	1519	-256	1,20
Зміна відстрочених податкових активів	117	4	113	3,5
Відстрочені податкові зобов'язання	1406	1266	140	9,003
Поточний податок на прибуток	371	354	16	9,54
Інші витрати	38	181	-143	4,76
Чистий прибуток (збиток) звітного періоду	8678	10444	-1766	1,20

Джерело: розроблено автором на основі джерела [46]

Загальна величина виручки від продукції, отриманої у 2021 році, становила 42368 тис. грн. При цьому темп збільшення обсягу виручки становив 1,007 %. Зниження виручки від зумовлено зниженням обсягу реалізації продукції.

Собівартість зменшилася у 2021 році на 1109 тис. грн., чи 9,67 %. Як бачимо, зростання собівартості йде меншими темпами, ніж виручка, це позитивно впливає на зростання валового прибутку (зростання 1,18%).

Одним із основних показників, що характеризує результати діяльності організації, є чистий прибуток. За 2021 обсяг чистого прибутку ТОВ «Арматурний завод «Адмірал» склав 10444 тис. грн. Збільшення порівняно з минулим роком склало 1766 тис. грн., або 1,20%.

Загальний висновок за результатами аналізу ефективності політики управління прибутковістю ТОВ «Арматурний завод «Адмірал» полягає у тому, що якість прибутку практично по всіх критеріях можна оцінити як низьку.

2.2. Характеристика інвестиційно-інноваційної діяльності підприємства

Між результативністю виробничо-фінансової діяльності підприємства та ефективністю інвестиційної діяльності існує нерозривний зв'язок. Оскільки здійснення інвестицій забезпечує стабільний розвиток підприємства, застосування підходів, спрямованих на підвищення ефективності інвестиційних проєктів, благотворно відбивається на стані галузі в цілому.

За своєю спрямованістю інвестиційну діяльність підприємства можна розділити на два основні типи: внутрішню та зовнішню. До внутрішньої діяльності належить: розширення виробничих потужностей, технічне переозброєння та реконструкція підприємства, збільшення обсягу випуску продукції, створення нових видів продукції [41, с. 19].

Розширення виробничих потужностей сприяє збільшенню потенціалу підприємства, обсягу випуску існуючої продукції, переходу до випуску нової продукції і, зрештою, до зростання прибутку.

Розширення діючих підприємств - це інвестування, яке передбачає будівництво нових додаткових цехів та інших підрозділів основного виробництва, а також нових допоміжних та обслуговуючих цехів та ділянок. Зазвичай розширення виробництва ведеться на новій технічній основі і, отже, воно передбачає як екстенсивне збільшення потужностей діючих підприємств, а й підвищення технічного рівня виробництва [39, с. 93].

Основною метою інвестиційної діяльності ТОВ «Арматурний завод «Адмірал» є забезпечення ефективного здійснення альтернативних стратегій підприємств галузі, що досягається реалізацією таких завдань:

- досягнення високих темпів економічного розвитку;
- максимізація доходів від інвестиційної діяльності;
- мінімізація інвестиційних ризиків;
- забезпечення фінансової стійкості та платоспроможності підприємств галузі.

Вирішення цих завдань досягається за рахунок чистих капіталовкладень - це витрати капіталу ТОВ «Арматурний завод «Адмірал» на розширене відтворення основних фондів.

Але на сучасному етапі розвитку ТОВ «Арматурний завод «Адмірал» вимагає не тільки відтворення та оновлення основних фондів, а й їх якісного покращення, що дозволяє активізувати як виробничі, так і технологічні фактори економічного розвитку, а також соціальні, наукові, організаційні, природні фактори.

Для ТОВ «Арматурний завод «Адмірал» необхідний інвестиційно-інноваційний шлях розвитку, згідно з яким відбувається поетапне оновлення техніки та технології випуску продукції із суттєво покращеними споживчими якостями. Цей етап створює передумови для інноваційного розвитку.

З цією метою у ТОВ «Арматурний завод «Адмірал» реалізуються інвестиційні проекти модернізації обладнання та запуску інноваційних технологічних рішень у виробничих процесах.

Список реалізованих інвестиційних проектів у 2019-2021 рр. представлений у таблиці 2.5.

Таблиця 2.5

Реалізовані інвестиційні проекти ТОВ «Арматурний завод «Адмірал» у 2019-2021рр.

Рік запуску	Проекти	Інвестиційні витрати, тис. грн.	Чиста наведена вартість проекту, тис. грн.
2019 р.	Устаткування для орбітального зварювання перехідних котушок	8446	7224
2021 р.	Лінія з нанесення антикорозійних покриттів для арматури	5463	3215
2021 р.	Ресурсопідвищуюча поверхнево-енергетична модифікація навантажених пар тертя	2685	1426

Джерело: розроблено автором на основі джерела [46]

Таким чином, останнім часом у ТОВ «Арматурний завод «Адмірал» було впроваджено у виробництво цілу низку технологічних новинок. Серед них:

- орбітальне зварювання перехідних катушок;
- нанесення антикорозійного покриття для арматури підземної установки;
- ресурсопідвищуюча поверхнево-енергетична модифікація навантажених пар тертя.

Ціль реалізації даних інвестиційних проектів, - застосування нових способів виробництва з найкращими показниками за продуктивністю, якістю, собівартістю виробленої продукції.

Як приклад, розглянемо основні показники інвестиційного проекту, а саме - встановлення обладнання для орбітального зварювання перехідних катушок.

За проведеними розрахунками, собівартість 1м² орбітального зварювання перехідних катушок становить 244 грн. Фактична вартість зварювання 1 м² катушок до модернізації становила 328 грн.

Річна програма зварювальних робіт – 59 290 м².

Умовно-річну економію визначаємо за такою формулою:

$$E_{ек} = (C1-C2) B, \quad (2.1)$$

де C1 - собівартість зварювання 1м² катушок за даними підприємства, грн.;

C2- собівартість зварювання 1м² за даними проекту, грн.

B – річна програма, м².

$$E_{ек} = (328-244) * 59290 = 4980 \text{ тис. грн.} \quad (2.2)$$

Інвестиційний проект за тривалістю становить 4 роки. Початкові інвестиції - 8446 грн.

Щороку проект приносить чистий грошовий потік 4980 тис. грн.

Чиста наведена вартість характеризує загальний економічний ефект від інвестиційного проекту, але без узгодження з тривалістю отримання цього ефекту:

$$NPV = - 8446 + 19921 = 11475 \text{ тис. грн.} \quad (2.3)$$

При обліковій ставці 10% чиста наведена вартість майже дорівнює сумі вкладених коштів, що забезпечує отримання прибутку вище за рівень прибутковості, який потрібно, тобто проект ефективний.

Індекс прибутковості показує, який ефект отримує проект на кожну вкладену грошову одиницю:

$$PI = 19921 / 8446 = 2,275 \quad (2.4)$$

При обліковій ставці 10% проект ефективний, оскільки значення коефіцієнта індексу доходності $2,275 > 1$.

Період окупності проекту показує, за який термін сума дисконтованих чистих активів на момент завершення інвестицій дорівнює сумі наведених інвестицій на той же час.

$$0,539 * 4 = 2,156 \text{ років.} \quad (2.5)$$

За облікової ставки 10% компанія поверне інвестиції за 2,156 року.

Порівнюючи фактичний термін окупності витрат 2,156 з нормативним 4 років, можна дійти висновку, що цей проект з орбітального зварювання є економічно доцільним для ТОВ «Арматурний завод «Адмірал».

Головна сучасна тенденція світового арматуробудування - виробництво обладнання під конкретні умови експлуатації. З цією метою розробляються нові конструкції, застосовуються сучасні ущільнювальні матеріали, удосконалюються та посилюються методи контролю.

Сучасне оснащення, кваліфікований персонал, відпрацьована технологія та існуюча система контролю якості на всіх етапах виробництва на ТОВ «Арматурний завод «Адмірал» відповідає вимогам міжнародних стандартів ISO 9001:2000.

Наявні сьогодні виробничі потужності підприємства дозволяють задовольнити будь-яку потребу в арматурі для магістрального транспорту. Так, у 2020 році було виготовлено та поставлено замовникам понад 1500 одиниць трубопровідної арматури з DN від 700 до 1400 мм. Продукція поставлялася практично на всі найбільші трубопроводи, що будуються в Україні [46].

У 2022 році планується розширити типовий розмір по шиберних засувках - освоєно виробництво засувок DN 300 і 400 мм на різні робочі тиски. Розробити запобіжні клапани з підвищеним коефіцієнтом витрати [46].

Ведуться роботи зі створення лінійки зворотних клапанів із DN до 1000 мм для нафти. У цій розробці застосовується нове конструкторське рішення - демпфер розміщується усередині клапана, що дозволяє отримати виріб, що має низку серйозних переваг. Активно ведуться роботи зі створення арматури для транспортування природного газу [46].

Паралельно фахівці ТОВ «Арматурний завод «Адмірал» спільно з провідними виробниками ущільнювачів ведуть роботи з випробування нових матеріалів. Сьогодні випробовуються такі матеріали, як РЕЕК та флубон. Прогнозується, що вже до кінця 2022 року на підприємстві зможуть виробляти кульові крани, розраховані на експлуатацію в середовищі з підвищеною температурою та підвищеним вмістом метанолу [46].

Згідно Інвестиційної програми ТОВ «Арматурний завод «Адмірал» на 2022-2027 рр. планується направити інвестиції на такі проекти (табл. 2.6).

Таблиця 2.6

Інвестиційна програма ТОВ «Арматурний завод «Адмірал» на 2022-2027 рр.

Галузь	Проекти
Нафтогазовий комплекс	1. НДДКР "Створення нової продукції (модернізація) для нафтогазового комплексу"; - розробка КД та виготовлення шиберних засувок Ду 600 PN2,5 МПа, Ду 600 PN 10,0 МПа, Ду 800 PN12,5 МПа; - придбання електроприводів шиберних засувок Ду 600 PN2,5 МПа, Ду 600 PN 10,0 МПа, Ду 800 PN12,5 МПа; - розробка КД та виготовлення дослідних зразків кульових кранів із ущільненням «метал по металу» Ду 100 PN16,0 МПа;

	2. Заміна зношених основних засобів: - модернізація верстатів УФ-107, 1А512 Ф3, VCE-220, 40DS; - капітальний ремонт верстатів 1525, 2А620; - придбання нового обладнання.
Промисловість	Розробка проекту реконструкції ливарного виробництва

Джерело: розроблено автором на основі джерела [46]

Інвестиційна діяльність ТОВ «Арматурний завод «Адмірал» у всіх її формах не може зводитися до задоволення поточних інвестиційних потреб, що визначаються необхідністю заміни вибутих активів або їх приросту у зв'язку із змінами обсягу та структури господарської діяльності, що відбуваються.

На сучасному етапі керівництво ТОВ «Арматурний завод «Адмірал» усвідомлює необхідність свідомого перспективного управління інвестиційною діяльністю на основі наукової методології передбачення її напрямків та форм, адаптації до загальних цілей розвитку підприємства та змінних умов зовнішнього інвестиційного середовища.

Інвестиційна стратегія досліджуваної компанії являє систему довгострокових цілей інвестиційної діяльності підприємства, що визначаються загальними завданнями її розвитку та інвестиційною ідеологією, а також вибір найбільш ефективних шляхів їх досягнення.

Інвестиційну стратегію компанії можна розглядати як генеральний напрямок інвестиційної діяльності організації, слідування якому у довгостроковій перспективі має призвести до досягнення інвестиційних цілей та отримання очікуваного інвестиційного ефекту. Інвестиційна стратегія визначає пріоритети напрямків та форм інвестиційної діяльності ТОВ «Арматурний завод «Адмірал», характер формування інвестиційних ресурсів та послідовність етапів реалізацій довгострокових інвестиційних цілей, що забезпечують передбачений загальний розвиток підприємства.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ II

ТОВ «Арматурний завод «Адмірал» - вітчизняне підприємство повного циклу. Виготовляє серійну трубопровідну арматуру та трубопровідну арматуру за індивідуальними вимогами та стандартами замовника для металургійних комбінатів, заводів, підприємств житлово-комунального господарства.

Аналіз показників фінансово-господарської діяльності досліджуваного підприємства показав, що світова пандемія COVID-19 дуже вплинула на економічний потенціал ТОВ «Арматурний завод «Адмірал». Проте, уже в 2021 р. приріст виручки в порівнянні з минулим роком становив 5314 тис. грн. Загальний висновок за результатами аналізу ефективності політики управління прибутковістю ТОВ «Арматурний завод «Адмірал» полягає у тому, що якість прибутку практично по всіх критеріях можна оцінити як низьку.

Для ТОВ «Арматурний завод «Адмірал» необхідний інвестиційно-інноваційний шлях розвитку, згідно з яким відбувається поетапне оновлення техніки та технології випуску продукції із суттєво покращеними споживчими якостями. Цей етап створює передумови для інноваційного розвитку.

З цією метою у ТОВ «Арматурний завод «Адмірал» реалізуються інвестиційні проекти модернізації обладнання та запуску інноваційних технологічних рішень у виробничих процесах. Список реалізованих інвестиційних проектів у 2019-2021 рр. та інвестиційна програма підприємства на 2022-2027 рр. представлені в роботі.

III РОЗДІЛ. ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ КОМПАНІЇ

3.1. Визначення основних напрямів розробки інвестиційної стратегії ТОВ «Арматурний завод «Адмірал»

У сучасних умовах інвестиційна стратегія ТОВ «Арматурний завод «Адмірал» має враховувати прогностичні світові тенденції виробництва та споживання трубопровідної арматури, а також державні програми розвитку даного сектора економіки та забезпечення економічної безпеки країни.

Freedonia Group Inc., одна з провідних світових компаній, що займаються промисловим маркетингом, опублікувала прогноз розвитку ринку промислової трубопровідної арматури до 2025 року. Згідно з цим прогнозом, світова потреба у промисловій трубопровідній арматурі зростатиме в середньому на 5,1% на рік, і у 2025 році становитиме понад 80 мільярдів доларів (таблиця 3.1) [48].

Таблиця 3.1

Світовий попит на ТПА, млн. дол.

Найменування показника	2015	2020	2025	Щорічний приріст	
				2015-2020	2020-2025
Усього:	56 930	64 200	82 450	2,4	5,1
Північна Америка	6 090	16 480	20 800	0,5	4,8
Західна Європа	14 195	13 370	15 520	-1,2	3,0
Азія / Тихоокеанський регіон	16 815	22 220	30 100	5,7	6,3
Центральна та Південна Америка	1850	2650	3620	7,5	6,4
Східна Європа	4630	5030	6310	1,7	4,6
Африка / Близький Схід	3350	4450	6100	5,8	6,5

Джерело: розроблено автором на основі джерела [48]

Найбільшим виробником промислової трубопровідної арматури є Китай, що показує найвищі темпи зростання її виробництва у світі. Основними нетто-експортерами промислової арматури залишаються Німеччина, Італія та Японія.

Багато підприємств, зокрема, ТОВ «Арматурний завод «Адмірал» мають необхідний технологічний потенціал і здатні виробляти якісні продукти, проте, неспроможні ефективно діяти над ринком. Найчастіше це викликано тим, що підприємство не має чіткої стратегії, орієнтованої на певні цільові групи споживачів, розробленої з урахуванням конкурентних переваг та існуючих можливостей підприємства, включаючи досвід роботи у певній галузі, науково-технічний потенціал, організаційні та фінансові можливості.

Істотним чинником ризику для ТОВ «Арматурний завод «Адмірал» є кризові явища у світовій та українській економіці. Економічна криза всередині країни негативно позначається на інвестиційній активності споживачів продукції підприємства, що різко знижує обсяг ринку та, відповідно, обсяг продажів трубопровідної арматури.

Додатковими факторами ризику для інвестиційного розвитку ТОВ «Арматурний завод «Адмірал» є:

- посилення конкуренції з боку існуючих вітчизняних та зарубіжних, насамперед китайських арматурних підприємств;
- можливе підвищення тарифів на послуги природних монополій (електроенергія, залізничні перевезення), підвищення цін на сировину та матеріали може призвести до підвищення собівартості продукції та, як наслідок, до необхідності підвищення відпускних цін на продукцію емітента.

Процеси оновлення ТОВ «Арматурний завод «Адмірал» та галузі загалом гальмуються також через інші актуальні проблеми, а саме:

- наростаючий специфічний кадровий голод. Його суть полягає в тому, що традиційний постачальник кадрів для галузі (як і для всієї промисловості країни), система професійної освіти більше не в змозі випускати «готового» з погляду сучасного виробництва фахівця (як з маркетингу, продажу, так і

конструювання та виробництва). Випускники швидше нагадують «грубу заготовку» з тієї простої причини, що в системі професійної підготовки просто немає знань про те, як влаштовані та функціонують навіть базові процеси сучасного підприємства, не кажучи вже про те, що в ній немає знання про «нове», про практичні ноу-хау та методи виробництва. Цей розрив між запитом та пропозицією виник не тільки (і, як правило, не стільки) через занепад системи професійної підготовки - в його основі лежить процес модернізації самих компаній. Тобто, кадрові проблеми пов'язані з практично повною відсутністю країни середньої професійної освіти та відірваністю вищої школи від реалій сьогodнішніх виробничих процесів. Трудові резерви, що вивільнилися в результаті кризи, - це, в основному, «офісний планктон», який не має ні необхідних знань, ні практичних навичок, ні, найголовніше, бажання цих навичок і знань отримати. Тому дефіцит професійних інженерів, технологів, верстатників залишається гострим;

- потреби у нових ринках та нових клієнтах. Провідні підприємства галузі вже зараз створили такі виробничі комплекси, які здатні забезпечити випуск обладнання високої якості у принципово інших масштабах.

Багато компаній активно реалізують програми приведення своїх продуктів у відповідність до прийнятих як міжнародні системи стандартів: API, DIN, і т. д. Практично всі підприємства намагаються прищепити нові управлінські практики: процесний підхід, внутрішні стандарти документообігу, культура комунікації, програми внутрішнього розвитку, стратегічні семінари, тренінги нарощування конкретних компетенцій.

Ці вкладення та зусилля, з одного боку, обумовлені «вимогами часу» - клієнти теж не стоять на місці, конкуренція посилюється, а з іншого, - відкривають перед компаніями нові горизонти та можливості. Оновлені компанії значно більшою мірою готові до роботи на зовнішніх ринках.

Перспектива розвитку ТОВ «Арматурний завод «Адмірал» полягає у виробництві інноваційної продукції та завжди пов'язана з виконанням двох умов:

- можливістю ефективно проводити НДР та НДДКР;
- інтересом ключових споживачів до запровадження інновацій.

У трубопровідному арматуробудуванні є проблеми і з тим, і з іншим.

В Україні відсутня сучасна незалежна профільна випробувальна база, що дозволяє проводити комплексні, ресурсні та сертифікаційні випробування нових конструкцій ТПА за параметрами, відповідними параметрам робочих середовищ у перспективних технологічних процесах. Інакше кажучи, перевірити випробуваннями розрахунки надійності та безпеки нових конструкцій для підвищених тисків та температур немає змоги. І це при тому, що вимоги до параметрів робочого середовища підвищуються і в енергетиці, і в нафто- газовидобуванні, і транспортуванні вуглеводнів [5, с. 12].

Відомча нормативна документація споживачів унеможливорює використання інноваційних рішень. Механізмів запровадження інновацій у стандартах підприємств не має. Таким чином, застосувати новий матеріал, нову конструкцію вузла, нову технологію обробки не можна, якщо вони не вказані у відомчому стандарті, навіть пройшовши всі можливі випробування. А до стандарту вони можуть потрапити, якщо виробник усе зробить за свої гроші, без жодних гарантій, а потім зможе довести споживачеві, що йому це потрібно.

Звичайно, завжди постає питання оцінки - що є перспективним, а що ні. Звісно ж, необхідний незалежний експертний орган, який би займався проблемами впровадження інновацій. Працююча галузева асоціація за певних умов, насамперед - виявлений інтерес з боку споживачів, могла б з'явитися таким органом.

Для ТОВ «Арматурний завод «Адмірал» дуже важливими є питання ефективної перевірки контрагентів та боротьби з контрафактом.

Тут, як ніде більше, проявляється функція та роль некомерційних організацій, яка полягає у незалежній оцінці та об'єктивних рекомендаціях. Саме думка незалежних галузевих асоціацій та спілок могла б бути корисною підприємствам ПЕК в оцінці їх контрагентів та тих комерційних пропозицій, які розглядаються при проведенні тендерних процедур.

За експертними оцінками, частка фальсифікованої арматури та приводів в Україні становить близько 15% від обсягу внутрішнього виробництва, тобто близько \$200 млн. на рік.

Можливості розвитку галузі трубопровідної арматури полягають в наступному:

- прискорення інновацій як умова конкурентоспроможності на внутрішньому та зовнішніх ринках, а також ключові умови для залучення молодих талантів у галузь;
- підтримка національного виробника у планах і проектах модернізації та розширення бізнесу: пільгове кредитування з доступом до експортного фінансування, субсидування програм навчання, включення у реалізацію великих інвест-проектів вітчизняних компаній із державною участю у таких країнах, як Венесуела, В'єтнам тощо;
- нормалізація ситуації із захистом ринку, як у тій частині, де вже домінують китайські постачальники, але також і у захисті ринку складної арматури.

Для об'єктивного аналізу розвитку та визначення подальшої стратегії розвитку ТОВ «Арматурний завод «Адмірал» необхідне чітке визначення його сильних та слабких сторін, а також існуючих можливостей та загроз.

Оцінка сильних і слабких сторін підприємства стосовно можливостей і загроз зовнішнього середовища якраз і характеризує наявність у підприємства стратегічних перспектив та можливість їх реалізації. При розробці стратегії підприємства сильні сторони мають пріоритетне значення у досягненні конкурентних переваг.

У табл. 3.2 представлені основні сильні та слабкі сторони, можливості та загрози для ТОВ «Арматурний завод «Адмірал».

SWOT – аналіз стану ТОВ «Арматурний завод «Адмірал»

Сильні сторони (S)	Слабкі сторони (W)
<p>1. Зростаючий внутрішній попит насамперед із боку суміжних галузей.</p> <p>2. Наявність транспортної та енергетичної інфраструктури у основних промислових кластерах.</p> <p>3. Наявність виробничої інфраструктури великих підприємств.</p> <p>4. Наявний інноваційний потенціал</p>	<p>1. Відносно невеликий обсяг внутрішнього ринку через зростання низькоякісної пропозиції.</p> <p>2. Дефіцит кваліфікованих кадрів, у тому числі через відплив фахівців за кордон.</p> <p>3. Низький рівень конкурентоспроможності продукції (внаслідок високого зносу основних фондів, низького завантаження потужностей тощо).</p>
Можливості (O)	Загрози (T)
<p>1. Прискорення інновацій як умова конкурентоспроможності на внутрішньому та зовнішніх ринках, а також ключові умови для залучення молодих талантів у галузь.</p> <p>2. Трансфер технологій за рахунок створення спільних підприємств з компаніями Європи та США, які є технологічними лідерами у певних сегментах та нішах.</p> <p>3. Розвиток внутрішньої та міжнародної кооперації.</p> <p>4. Державна підтримка та захист вітчизняних виробників.</p>	<p>1. Затяжний характер внутрішньої економічної кризи, що призводить до падіння цін та попиту на сировинні товари, що у свою чергу призведе до скорочення внутрішнього попиту на продукцію.</p> <p>2. Підвищення тарифів на послуги природних монополій.</p> <p>3. Конкуренція із боку підприємств інших країн.</p> <p>4. Старіння кваліфікованих кадрів.</p>

Джерело: розроблено автором на основі джерела [46]

Для визначення подальших заходів для розробки інвестиційної стратегії для ТОВ «Арматурний завод «Адмірал» необхідним є усунення виявлених негативних факторів, запобігання загрозам, і одночасне посилення позитивних факторів, використання можливостей.

3.2. Обґрунтування ефективності основних заходів інвестиційної стратегії підприємства

Розглянемо один із проектів у більш докладній формі, розрахувавши його ефективність. Нами було обрано проект із запровадження нової лінії. Підприємство має намір придбати нову виробничу лінію для металоконструкцій [46].

Вартість обладнання становить 17,5 млн. грн.

Установка та монтаж 17,5 млн. грн.

Закупівля обладнання проводиться у 2021 р., встановлення та монтаж на початку 2022 р.

Введення в експлуатацію – липень, 2022 р.

Проектна потужність обладнання – 1400 партій металоконструкцій/рік.

Ціна реалізації - 73 тис. грн. / партія.

Термін роботи до капітального ремонту – 5 р.

Ремонт запланований на липень – вересень 2026 р. і буде проводитися власними силами.

Період розрахунку - 6 р.

Крок розрахунку – 1 р.

Премія за ризик – 10%.

На основі розрахунку та аналізу інтегральних показників економічної ефективності слід визначити доцільність прийняття цього інвестиційного проекту.

Термін окупності – це один з найбільш часто застосовуваних показників, особливо для попередньої оцінки ефективності інвестицій.

Термін окупності визначається як період часу, протягом якого інвестиції буде повернено за рахунок доходів, отриманих від реалізації інвестиційного проекту. Більш точно під терміном окупності розуміється тривалість періоду, протягом якого сума чистих доходів, дисконтованих на момент завершення інвестицій, дорівнює сумі інвестицій [39, с. 93].

Для визначення терміну окупності можна скористатися формулою, видозмінивши її відповідним чином. Ліву частину цієї формули прирівняємо нулю і вважатимемо, що це інвестиції зроблено на момент закінчення капіталовкладень. Тоді невідома величина h періоду з їх закінчення, задовольняє цим умовам, і буде терміном окупності інвестицій.

Оскільки виробнича лінія почне діяти з липня 2022 р., вартість амортизації за цей період буде розраховуватися за півроку і складе 50% від річної величини, а саме 1458,4 тис. грн.

З часом фактичний знос збільшується, зменшуючи цим залишкову фактичну вартість обладнання, яка до кінця терміну служби до капітального ремонту (у 2026 р.) складе 12760,6 тис. грн. (табл. 3.3).

Таблиця 3.3.

Розрахунок ліквідаційної вартості у 2026 році, тис. грн.

№	Показники	Будівлі	Обладнання	Нематеріальні активи	Разом
1	Ринкова вартість	-	12760,6	-	12760,6
2	Початкова балансова вартість	-	29167,0	-	29167,0
3	Нараховано амортизації	-	13125,1	-	13125,1
4	Залишкова балансова вартість	-	16041,8	-	16041,8
5	Дохід/збиток від приросту вартості	-	-3281,2	-	-3281,2
6	Операційний дохід/збиток	-	-7612,5	-	-7612,5
7	Податки	-	0,0	-	0,0
8	Ліквідаційна вартість	-	1 760,5	-	1 760,5

Джерело: розраховано автором

Розрахований показник чистої ліквідаційної вартості устаткування у 2026 р. дорівнює ринковій вартості (залишкової фактичної вартості наприкінці терміну служби) і складає 12760,6 тис. грн. Це відбувається через те, що при

розрахунку ліквідаційної вартості було отримано збиток від приросту вартості обладнання, отже, і операційний збиток, на суму якого не нараховується податок на прибуток.

Для оцінки ефективності інвестиційних проектів, як правило, застосовуються стандартні методи розрахунку: чистої наведеної (дисконтованої) вартості – NPV (netpresentvalue), терміну окупності – PB (paybackperiod) та внутрішньої норми прибутковості – IRR (internalrateofreturn). Названі показники обчислюються з урахуванням плану грошового потоку інвестиційного проекту [39, с. 94].

Очевидно, що будь-який інвестиційний процес пов'язаний із ризиком. У зв'язку з цим після прийняття рішень про фінансування проекту необхідно враховувати чинник часу, тобто, оцінювати витрати, виручку, прибуток тощо від реалізації того чи іншого проекту з урахуванням тимчасових змін. Слід враховувати також упущені можливості в отриманні доходу внаслідок використання коштів, які будуть отримані у майбутньому. Це означає, що сьогоднішня цінність майбутніх доходів має бути виміряна з урахуванням цих факторів.

Показник рентабельності (benefit-costratio), або індекс прибутковості (profitabilityindex) інвестиційного проекту, є відношенням наведених доходів до наведених на ту ж дату інвестиційних витрат [39, с. 95].

Таким чином, перевищення над одиницею рентабельності проекту означає деяку його додаткову дохідність при ставці процента, що розглядається. Випадок, коли рентабельність проекту менше одиниці, означає його неефективність за даної ставки відсотка.

Прибутковість до погашення – один із основних показників для оцінки привабливості того чи іншого цінного паперу. Розрахунок його полягає у обчисленні суми доходу, що приходить на одиницю вкладених коштів. Це дозволяє оцінити ефективність інвестицій та порівняти різні папери між собою [39, с. 96].

Прибутковість до погашення розраховується як відношення доходу, що виплачується за цінними паперами, до вартості його придбання.

Таким чином, у будь-який момент часу можна виміряти поточну вартість та прибутковість інвестиційного портфеля.

Ставка дисконтування складає 20%.

Найефективнішим і найчастіше використовуваним є метод чистої наведеної вартості (NPV). Він показує різницю між сумою всіх дисконтованих грошових потоків та початковими інвестиціями. Відповідно до теорії, проект приймається, якщо значення NPV позитивне, і відкидається, якщо NPV негативне. Показник NPV є різницею між усіма грошовими притоками та відтоками, приведеними до поточного моменту часу (моменту оцінки інвестиційного проекту)[39, с. 97].

Розрахунок показників ефективності наведено в табл. 3.4

Таблиця 3.4

Розрахунок показників ефективності

№	Показники	2019	2020	2021	Разом
1	Операційний грошовий потік	12 563,9	13 206,5	13 831,0	55 191,3
2	Інвестиційний грошовий потік	0,00	0,00	8 429,2	-20 737,4
3	Грошовий потік за проектом	12 563,9	13 206,5	22 260,2	34 453,9
4	Грошовий потік за наростаючим підсумком	-1 012,8	12 193,6	34 453,9	-
5	Термін окупності	-	3,08	-	-
6	Ставка дисконтування	20,0	20,0	20,0	
7	Коефіцієнт дисконтування	0,58	0,48	0,40	
8	Дисконтований потік	7 270,8	6 368,8	8 945,9	6 408,3
9	Чистий дисконтований дохід (NPV)	-8 906,3	-2 537,5	6 408,3	
10	Дисконтований термін окупності	-	-	4,2	-
11	Внутрішня норма доходності	-	-	28,9	28,9
12	Дисконтовані інвестиції	0,00	0,00	0,00	32 083,3

13	Грошовий потік без інвестицій, реінвестований за ставкою дисконтування	21 710,5	19 017,3	26 712,3	-
14	Дисконтований грошовий потік з операційної діяльності CFOdt	7 270,8	6 368,8	5 558,3	-
15	Індекс доходності дисконтованих інвестицій (InvR)	0,78	1,2	1,45	-
16	Дисконтовані притоки (PV gains)	44 005,5	38 138,1	38 132,3	202 401,1
17	Дисконтовані відтоки (PV exp)	36 734,7	31 769,3	29 186,4	195 992,7
18	Індекс доходності дисконтованих витрат (Exp R)	1,2	1,2	1,31	1,03

Джерело: розраховано автором

Чистий дисконтований дохід (NPV) є оцінкою сьогоденної вартості потоку майбутніх доходів. Це величина позитивна і становить 6408,3 тис. грн. Отже, виконується необхідна умова ефективності проекту ($NPV > 0$), що означає перевищення результатів над наведеними витратами. Отже, у результаті реалізації проекту цінність фірми зростає, а проект вважається прийнятним.

Під внутрішньою нормою доходності (IRR) розуміють ставку, коли чистий дисконтований дохід дорівнює 0. Економічний сенс цього показника у наступному. IRR показує ту норму прибутковості інвестицій, за якої для інвестора не має значення – інвестувати кошти в проект чи ні. Внутрішня норма прибутковості становила 28,9%.

Найпопулярніший метод оцінки інвестицій – термін окупності (PB). Він показує, через скільки років окупляться витрати на проект. Термін окупності становить 3 роки та 30 днів, тобто за даним проектом знадобиться 3 роки та 30 днів для відшкодування суми первісних інвестицій без урахування дисконтування. Іноді терміни окупності розраховуються з урахуванням тимчасової вартості капіталу, тобто із дисконтування. У нашому випадку, сума дисконтованих чистих доходів перекриває суму дисконтованих інвестицій

(прийме позитивне значення) через 4 роки та 103 дні. Таким чином, слід чекати більше 4 років, щоб проект окупився.

У свою чергу, індекс доходності дисконтованих інвестицій становив наприкінці терміну 1,45, це свідчить про перевищення грошових притоків над грошовими витокami у 1,45 разів.

Грунтуючись на перерахованих вище показниках, інвестор може прийняти рішення про доцільність інвестиційних вкладень у дане підприємство.

Для подальшого аналізу проекту було розраховано середньозважені значення наступних показників (табл. 3.5):

- об'єм виробництва
- ціна одиниці продукції;
- змінні витрати на одиницю продукції;
- маржинальний дохід;
- постійні витрати;
- величина податку на прибуток;
- розмір амортизації.

Таблиця 3.5

Розрахунок середньозважених показників

№	Показник	2019	2020	2021	Разом
1	Об'єм виробництва, од. (Q)	723,3	626,9	542,5	1 084,5
2	Ціна одиниці продукції (P _a)	35,2	29,3	24,4	60,8
3	Змінні витрати на одиницю продукції (C _{var a})	27,7	23,0	19,2	49,3
4	Маржинальний дохід (M _{n a})	7,4	6,2	5,2	11,5
5	Постійні витрати (C _{fix a})	1957,9	1 603,5	1312,8	2994,5
6	Ставка НП (tax _a), %	20	20	20	20
7	Амортизація (D _a)	1687,9	1406,5	1172,1	2510,8

Джерело: розраховано автором

При проведенні аналізу чутливості розраховуються значення наступних контрольних показників та ступінь їх відхилення від відповідних прогностичних значень:

- беззбитковий обсяг виробництва;
- беззбиткова ціна;
- беззбиткові змінні витрати на одиницю продукції;
- беззбиткові постійні витрати;
- гранична величина інвестиційних витрат;
- максимальна ставка податку на прибуток;
- беззбиткова ставка дисконтування.

Створення такої процедури на основі наявної організаційної структури підприємства дозволило залучити до виконання стратегічної мети - підвищення ефективності проекту - усі зацікавлені структурні підрозділи фірми.

Формування системи показників та заходів запропоновано розпочинати з процедури затвердження контрольних показників діяльності підприємства-інвестора. Підбір показників із усіх сфер діяльності / складових ССП дозволив у рамках досягнення однієї стратегічної мети, що перебуває в рамках інвестиційної діяльності, оптимізувати також операційну та фінансову діяльність.

Для ТОВ «Арматурний завод «Адмірал» дуже важливою є оптимізація організаційних механізмів усередині компанії. Аналіз діяльності підприємства показав необхідність поліпшення системи управління у частині організаційної структури з урахуванням вимог сучасної економічної ситуації та з метою коректного застосування запропонованого підходу. Це дозволить керівництву інвестиційного проекту приймати продумані управлінські рішення, що стосуються, зокрема, найбільш ефективних способів взаємодії структурних підрозділів, використання системи контрольних показників діяльності з метою моніторингу ефективності діяльності та для преміювання. Гнучкість запропонованого підходу робить його ефективним для використання на

підприємствах різних галузей промисловості. Показано, що набір показників не є «закритим», можливі його значні варіації, залежно від того, показники яких складових визнані експертами та проектним офісом інвестиційного проекту найбільш пріоритетними.

З метою підвищення ефективності інвестиційних проектів необхідно оцінювати вплив підприємства-інвестора на показник чистого дисконтованого доходу проекту. Для цього доцільно звернутися до досвіду авторів комплексних систем управління ефективністю підприємства, зокрема до збалансованої системи показників.

Для підприємств-інвесторів сформовано систему показників та заходів, за допомогою якої проведено аналіз інвестиційних проектів, що реалізуються в будівельній промисловості, та оцінено взаємозв'язки між показниками діяльності підприємства-інвестора та ЧДД проекту на базі методу оцінки еластичності.

Розроблено систему заходів щодо впровадження підходу на підприємствах, яка прописує кроки, що здійснюються керівництвом та співробітниками підприємства-інвестора, та включає набір документів, таких, як плани заходів та контрольні показники діяльності, а також описує важливі аспекти діяльності служб компанії, груп фахівців та шляхи їх взаємодії.

Таким чином, можна зробити загальний висновок про теоретичну та практичну значущість, а також про позитивний вплив використання запропонованого підходу на зростання ефективності інвестиційної діяльності компанії, підвищення її вартості та оптимізацію її діяльності в цілому, а також про обґрунтованість застосування розробленого підходу в господарюванні за сучасних умов.

По проведеному аналізу показників економічної ефективності інвестицій можна сказати, що розглянутий план інвестицій із закупівлі обладнання для виробництва металоконструкцій є досить привабливим для інвестора та його слід рекомендувати для прийняття та подальшого застосування на практиці з метою отримання доходу.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ III

У сучасних умовах інвестиційна стратегія ТОВ «Арматурний завод «Адмірал» має враховувати прогностичні світові тенденції виробництва та споживання трубопровідної арматури, а також державні програми розвитку даного сектора економіки та забезпечення економічної безпеки країни.

Багато підприємств, зокрема, ТОВ «Арматурний завод «Адмірал» мають необхідний технологічний потенціал і здатні виробляти якісні продукти, проте, неспроможні ефективно діяти над ринком. Найчастіше це викликано тим, що підприємство не має чіткої тактики, яка буде орієнтована на деякі цільові групи споживачів, розробленої з урахуванням конкурентних переваг та існуючих можливостей підприємства, включаючи досвід роботи у певній галузі, науково-технічний потенціал, організаційні та фінансові можливості.

Перспектива розвитку ТОВ «Арматурний завод «Адмірал» полягає у виробництві інноваційної продукції та завжди пов'язана з виконанням двох умов: можливістю ефективно проводити НДР та НДДКР та інтересом ключових споживачів до запровадження інновацій.

Для розробки ефективної інвестиційної стратегії для ТОВ «Арматурний завод «Адмірал» необхідним є усунення виявлених за допомогою SWOT-аналізу негативних факторів, запобігання загрозам, і одночасне посилення позитивних факторів, використання можливостей.

Обґрунтування ефективності основних заходів інвестиційної стратегії підприємства було проведено на основі інвестиційного проекту із придбання та впровадження підприємством нової виробничої лінії для металоконструкцій. На основі показників ефективності інвестиційного проекту встановлена доцільність інвестиційних вкладень у цей проект.

ВИСНОВКИ

Виконавши завдання, які стояли перед початком написання курсової роботи, можна зробити наступні висновки.

1. Підприємства (фірми) постійно зіштовхуються з необхідністю інвестицій, тобто, з вкладенням фінансових коштів (внутрішніх та зовнішніх) в різні проекти та діяльності, щоб отримати нові підприємства, щоб розвивати діючі виробництва, отримання прибутку та інших кінцевих результатів, наприклад природоохоронних, соціальних та технічних.

2. З точки зору фінансів, інвестиції – це вклад коштів, вкладених різну діяльність із отримання доходу (вигоди); за економічним визначенням – витрати на створення, розширення чи реконструкцію та технічне переозброєння основного та оборотного капіталу.

3. Об'єктами інвестування (вкладання коштів) можуть бути підприємства, що будуються, реконструюються або розширюються, будівлі та споруди, інші основні фонди, орієнтовані на вирішення певних задач.

4. У сучасних умовах господарювання інвестиційна стратегія є одним із ключових факторів, що зумовлює успішність підприємства та забезпечує його подальший розвиток.

5. Вчені виділяють кілька різновидів інвестиційних стратегій: інвестиційна стратегія оптимізації; інвестиційна стратегія інновації; інвестиційна стратегія сегментації; інвестиційна стратегія диверсифікації.

6. З деяких визначень, можна сказати, що інвестиційна тактика є інструментом стратегічного планування, в центрі планування мають лежати принципи, характерні для процесу планування.

7. Для визначення оптимального складу інвестиційних проектів, що формують інвестиційну стратегію, необхідно спиратися на прогноз економічного та неекономічного ефектів її впровадження.

8. Розглянутий в роботі методичний підхід щодо механізму формування інвестиційної стратегії спирається на послідовність визначення інвестиційної стратегії та взаємозв'язок її етапів.

9. За результатами фінансово-економічного аналізу ТОВ «Арматурний завод «Адмірал» зроблено висновок, що в цілому підприємство є дохідним, але спостерігається негативна динаміка виручки та чистого прибутку. За показниками платоспроможності та фінансової стійкості зроблено висновок про зниження фінансового потенціалу підприємства.

10. Аналіз інвестиційно-інноваційної діяльності дозволив встановити, що підприємство активно інвестує кошти на придбання об'єктів основних засобів.

11. Основною метою інвестиційної діяльності ТОВ «Арматурний завод «Адмірал» є забезпечення ефективного здійснення альтернативних стратегій підприємств галузі, що досягається реалізацією таких завдань:

- досягнення високих темпів економічного розвитку;
- максимізація доходів;
- мінімізація ризиків;
- забезпечення фінансової стійкості та платоспроможності підприємств галузі.

12. Для ТОВ «Арматурний завод «Адмірал» необхідний інвестиційно-інноваційний шлях розвитку, згідно з яким відбувається поетапне оновлення техніки та технології випуску продукції із суттєво покращеними споживчими якостями. Цей етап створює передумови для інноваційного розвитку.

Для підвищення економічної ефективності діяльності ТОВ «Арматурний завод «Адмірал» та підвищення його конкурентоспроможності на ринку на підприємстві розроблена та впроваджується інвестиційна програма.

13. Для розробки ефективної інвестиційної стратегії для ТОВ «Арматурний завод «Адмірал» необхідним є усунення виявлених за допомогою SWOT-аналізу негативних факторів, запобігання загрозам, і одночасне посилення позитивних факторів, використання можливостей.

14. Дослідження основних заходів інвестиційної стратегії підприємства проводилось на основі проекту впровадження на ТОВ «Арматурний завод «Адмірал» нової виробничої лінії для металоконструкцій.

Чистий дисконтований дохід (NPV) проекту становить 6408,3 тис. грн. Отже, виконується необхідна умова ефективності проекту ($NPV > 0$), що означає перевищення результатів над наведеними витратами. Отже, у результаті реалізації проекту цінність фірми зростає, а проект вважається прийнятним.

Термін окупності проекту становить 3 роки та 30 днів, тобто за даним проектом знадобиться 3 роки та 30 днів для відшкодування суми первісних інвестицій без урахування дисконтування. Іноді терміни окупності розраховуються з урахуванням тимчасової вартості капіталу, тобто із дисконтування. У нашому випадку, сума дисконтованих чистих доходів перекидає суму дисконтованих інвестицій (приймає позитивне значення) через 4 роки та 103 дні. Таким чином, слід чекати більше 4 років, щоб проект окупився.

У свою чергу, індекс доходності дисконтованих інвестицій становив наприкінці терміну 1,45, це свідчить про перевищення грошових притоків над грошовими витратами у 1,45 разів.

Ґрунтуючись на показниках ефективності проекту, можна зробити висновок про те, що інвестор може прийняти рішення про доцільність інвестиційних вкладень у дане підприємство.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України «Про інвестиційну діяльність». Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1991, № 47, ст. 646. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>
2. Балацький О.Ф., Теліженко О.М., Соколов М.О. Управління інвестиціями. Суми: Університетська книга, 2004. 232 с.
3. Бланк І.А. Управління фінансовими ресурсами. К.: Фінанси, 2011. 768 с.
4. Блохина В.Г. Инвестиционный анализ. Ростов-н/Д.: Феникс, 2004. 320 с.
5. Бова Т.В. Державна інноваційно-інвестиційна політика України: теорія, методологія, напрями розвитку: монографія. Донец. держ. ун-т упр. Донецьк : Юго-Восток, 2011. 450 с.
6. Бушовська Л.Б. Управління інвестиційною діяльністю як важливий складник економічної безпеки підприємства. *Економіка і суспільство*. 2017. № 11. С. 170–176.
7. Бясов К.Т. Основні аспекти розробки інвестиційної стратегії організації. *Фінансовий менеджмент*, 2003. № 4. С. 18-24.
8. Войнаренко М.П., Бушовська Л.Б. Інвестиційна діяльність як об'єкт управління. *Економіка: реалії часу*, 2015. № 5 (21). С. 40–44.
9. Воронцовский А.В. Методы обоснования инвестиционных проектов в условиях определенности. СПб.: Изд-во С.-Петербур. ун-та: ОЦЭиМ, 2004. 182 с.
10. Гайдай Г.Г. Інвестиційний портфель як важлива складова інвестиційної стратегії. *Вісник Національного транспортного університету*, 2019. № 2. С. 48–55.
11. Галько Л.Р. Інвестиційна діяльність підприємства: стратегія і тактика управління. *Економіка та суспільство*, 2021. № 3. С. 20-30.
12. Георгіаді Н. Г. Сутність і види механізмів залучення інвестицій на підприємство. *Інвестиції: практика та досвід*, 2013. № 22. С. 6-11.

13. Голубєв Д.І. Етапи розробки інвестиційної політики підприємства. *Економіка та держава*, 2014. № 10. С. 97–99.
14. Денисенко М.Д. Основи інвестиційної діяльності. К.: Алертс, 2003. 338 с.
15. Діденко Є.О., Гапіч О.В. Управління інвестиційною стратегією підприємства. *Ефективна економіка*, 2019. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/12_2019/66.pdf
16. Добриніна Л.В. Етапи впровадження інвестиційних стратегій на підприємстві. *Приазовський економічний вісник*, 2019. № 1. С. 76-81.
17. Доуртмес П.О. Теоретико-методичне забезпечення оцінювання інвестиційно-інноваційної діяльності промислового підприємства: автореф. дис. канд. екон. наук : спец. 08.00.04. Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». Харків, 2018. 21 с.
18. Жданов В.П. Организация и финансирование инвестиций. Калининград: Янтарный сказ, 2000. 218 с.
19. Иванов Н.Н. Экономическая оценка инвестиций. Ростов-н/Д.: Феникс, 2004. 224 с.
20. Каут О. В. Аналіз типових інвестиційних стратегій промислових підприємств. *Економічна наука: інвестиції: практика та досвід*, 2018. № 7. С. 20-24.
21. Клейнер Г.Б. Стратегії бізнесу: аналітичний довідник. К.: «КОНСЕКО», 2009. 408с.
22. Когут А.Є. Управління інвестиційною діяльністю компанії. К.: Перспектива, 2008. 599 с.
23. Колмикова Т.С. Інвестиційний аналіз: Навчальний посібник. К.: НДЦ ІНФРА-М, 2013. 204 с.
24. Краус Н.М. Інвестиційний менеджмент: навчально-методичний посібник. Полтава: Астроя, 2011. 176 с.

25. Кривов'язюк І. В. Інвестиційна діяльність підприємства: сутність, методика аналізу та шляхи підвищення її ефективності. *Науковий вісник Херсонського державного університету*, 2018. № 31. С. 83-90.
26. Кривов'язюк І. В. Теоретичні засади управління інноваційно-інвестиційною діяльністю підприємства. *Економічний форум*, 2012. № 4. С. 288–297.
27. Левандівський О.Т. Теоретичні засади інвестиційної діяльності. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону: наук. журнал*, 2016. № 12. С. 98–104.
28. Лойко В.В. Інвестиційна стратегія в системі стратегічного набору підприємства. *Глобальні та національні проблеми економіки*, 2015. № 6. С. 363-365.
29. Луців Б.Л., Кравчук І.С., Сас Б.Б. Інвестування: підручник. Тернопіль: Економічна думка, 2014. 544 с.
30. Ляско А.К. Стратегічний менеджмент. К.: Просвіта, 2013. 488 с.
31. Ляхович Л.А. Інвестиційна стратегія підприємства в кризових умовах господарювання. *Сталий розвиток економіки: всеукраїнський науково-виробничий журнал*, 2019. № 4. С. 167-171.
32. Майорова, Т.В. Інвестиційна діяльність: підруч. К.: Центр учбової літератури, 2009. 472 с.
33. Матрос О.М. Аналіз інвестиційної діяльності підприємств: теорія та методологія: автореф. дис. на здобуття ступеня канд. екон. наук: 08.00.09. Національна академія статистики, обліку та аудиту. К., 2011. 22 с.
34. Мелкумов Я.С. Инвестиции: учеб. пособие. М.: ИНФРА-М, 2003. 254 с.
35. Микитюк П.П. Аналіз інвестиційно-інноваційної діяльності підприємств: монографія. Тернопіль: Тернограф, Тернопільський національний економічний університет, 2009. 304 с.
36. Островская Э. Риск инвестиционных проектов. М.: Экономика, 2004. 269 с.

37. Пічугіна Т.С., Забродська Л.Д. Інвестиційна діяльність підприємства: сутність та зміст управління. *Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг*, 2013. № 2. С. 146–154.
38. Ример М.И., Касатор А.Д., Матиенко Н.Н. Экономическая оценка инвестиций. СПб.: Питер, 2005. 480 с.
39. Рубан В.В. Теоретичні основи визначення ефективності інвестиційної діяльності підприємств. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*, 2016. № 17. С. 93–96.
40. Сазонець І. Л., Федорова В. А. Інвестування. Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2011. 312 с.
41. Скотнікова Л.П., Угрімова І.А. Роль інвестиційної стратегії у розвитку підприємства. *Вісник НТУ «ХПІ»*, 2018. № 19. С. 19-22.
42. Федоренко В. Г. Инвестознaвство: підручник. К.: МАУП, 2004. 480 с.
43. Хаустова К.М. Інвестиційно-інноваційна стратегія підприємства та підходи до її класифікації. *Фінансовий простір*, 2015. № 4. С. 181-187.
44. Шарп У.Ф., Александер Г. Дж., Бэйли Дж. В. Инвестиции. М.: Инфра-М, 1997. 1024 с.
45. Щукін Б. М. Аналіз інвестиційних проєктів. К.: МАУП, 2002. 128 с.
46. ТОВ «Арматурний завод «Адмірал». Офіційний сайт підприємства. URL: <https://admiralzavod.com>
47. D.Wang, T. Liu, X. Li. Identifying the Dynamic Influence of Economic Policy Uncertainty on Enterprise Investment Using Functional Data Analysis. *Mathematical Problems in Engineering*, 2022. Volume 2. URL: <https://doi.org/10.1155/2022/7822710>
48. Freedonia Group Inc. Reliable and unbiased industry market research. URL: <https://www.freedoniagroup.com/>
49. K.Irwina, C.Gilstrap, W. McDowellc. How knowledge and uncertainty affect strategic international business investment decisions:

Implications for cross-border mergers and acquisitions. *Journal of Business Research*, 2022. Volume 139. p.p. 831-842.

50. Ph.D., Lepekhyn O., Ph.D., Chernikova N, Ph.D., Azhazha M., Ph.D., Dashko I. Formation of principles of investment strategy of industrial enterprises. *International scientific journal "Machines. Technologies. Materials."*, 2019. Volume 9. p.p. 397-399.

ДОДАТОК А

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31.12.2019 р.

Актив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи:	1000	1817	29	0
первісна вартість	1001	2488	2483	0
накопичена амортизація	1002	671	2454	0
Незавершені капітальні інвестиції	1005	1	0	0
Основні засоби:	1010	41650	39046	0
первісна вартість	1011	113109	113540	0
знос	1012	71459	74494	0
Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0	0
первісна вартість	1016	0	0	0
знос	1017	0	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0	0
первісна вартість	1021	0	0	0
накопичена амортизація	1022	0	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	0	640	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	2988	15	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0	0
Гудвіл	1050	0	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0	0
Усього за розділом I	1095	46456	39730	0
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	17888	12251	0
Виробничі запаси	1101	7243	6936	0
Незавершене виробництво	1102	41	0	0
Готова продукція	1103	6396	5218	0
Товари	1104	4208	97	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0	0
Депозити перестраховання	1115	0	0	0
Векселі одержані	1120	0	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	38684	47459	0
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	5439	8953	0
з бюджетом	1135	995	1074	0
у тому числі з податку на прибуток	1136	249	223	0

з нарахованих доходів	1140	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1632	1634	0
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	2799	260	0
Готівка	1166	0	0	0
Рахунки в банках	1167	2799	260	0
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0	0
у тому числі в:				
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0	0
Інші оборотні активи	1190	131956	720	0
Усього за розділом II	1195	199393	72351	0
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0	0
Баланс	1300	245849	112081	0
Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	30403	30403	0
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	12801	0	0
Капітал у дооцінках	1405	33246	30843	0
Додатковий капітал	1410	0	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0	0
Резервний капітал	1415	3870	3870	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	7441	7962	0
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0	0
Усього за розділом I	1495	74960	73078	0
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	130000	1625	0
Довгострокові забезпечення	1520	21	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0	0
Страхові резерви, у тому числі:	1530	0	0	0
резерв довгострокових зобов'язань;	1531	0	0	0

(на початок звітнього періоду)				
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітнього періоду)	1532	0	0	0
резерв незароблених премій; (на початок звітнього періоду)	1533	0	0	0
інші страхові резерви; (на початок звітнього періоду)	1534	0	0	0
Інвестиційні контракти;	1535	0	0	0
Призовий фонд	1540	0	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0	0
Усього за розділом II	1595	130021	1625	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	8733	13284	0
Векселі видані	1605	0	0	0
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0	0
за товари, роботи, послуги	1615	21468	21956	0
за розрахунками з бюджетом	1620	130	191	0
за у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0	0
за розрахунками зі страхування	1625	459	483	0
за розрахунками з оплати праці	1630	959	1062	0
за одержаними авансами	1635	2421	9	0
за розрахунками з учасниками	1640	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0	0
за страховою діяльністю	1650	0	0	0
Поточні забезпечення	1660	0	0	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	6698	393	0
Усього за розділом III	1695	40868	37378	0
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0	0
Баланс	1900	245849	112081	0

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2019 рік

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	214878	224288
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховування	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2018	0	0

Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(171345)	(175275)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	0	0
Валовий: прибуток	2090	43533	49013
Валовий: збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	6767	1325
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2130	(0)	(0)
Адміністративні витрати	2130	(11268)	(13371)
Витрати на збут	2150	(27904)	(24446)
Інші операційні витрати	2180	(5192)	(1892)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	5936	10629
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	66	402
Інші фінансові доходи	2220	2478	151245
Інші доходи	2240	0	0
Фінансові витрати	2250	(6616)	(8865)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(20)	(148297)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	1844	5114
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-1323	0
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	521	5114
Чистий фінансовий результат:	2355	(0)	(0)

збиток			
--------	--	--	--

II. СУКУПНИЙ ДОХІД			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-2403	-2732
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-2403	-2732
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-2403	-2732
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	-1882	2382

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ			
Матеріальні затрати	2500	100869	92302
Витрати на оплату праці	2505	20571	20478
Відрахування на соціальні заходи	2510	7697	7583
Амортизація	2515	5780	4886
Інші операційні витрати	2520	41295	44567
Разом	2550	176212	169816

ДОДАТОК Б

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31.12.2020 р.

Актив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи:	1000	29	23	0
первісна вартість	1001	2483	2483	0
накопичена амортизація	1002	2454	2460	0
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0	0
Основні засоби:	1010	39046	36554	0
первісна вартість	1011	113540	114860	0
знос	1012	74494	78306	0
Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0	0
первісна вартість	1016	0	0	0
знос	1017	0	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0	0
первісна вартість	1021	0	0	0
накопичена амортизація	1022	0	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	640	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	15	10	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0	0
Гудвіл	1050	0	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0	0
Усього за розділом I	1095	39730	36587	0
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	12251	29449	0
Виробничі запаси	1101	6936	9933	0
Незавершене виробництво	1102	0	0	0
Готова продукція	1103	5218	3124	0
Товари	1104	97	16392	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0	0
Депозити перестраховання	1115	0	0	0
Векселі одержані	1120	0	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	47459	71721	0
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	8953	17220	0
з бюджетом	1135	1074	2055	0
у тому числі з податку на прибуток	1136	223	574	0

з нарахованих доходів	1140	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1634	1611	0
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	260	976	0
Готівка	1166	0	0	0
Рахунки в банках	1167	260	0	0
Витрати майбутніх періодів	1170	0	71	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0	0
у тому числі в:				
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0	0
Інші оборотні активи	1190	720	686	0
Усього за розділом II	1195	72351	123789	0
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0	0
Баланс	1300	112081	160376	0
Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	30403	30403	0
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0	0
Капітал у дооцінках	1405	30843	28661	0
Додатковий капітал	1410	0	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0	0
Резервний капітал	1415	3870	3900	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	7962	11811	0
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0	0
Усього за розділом I	1495	73078	74775	0
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	1625	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0	0

Страхові резерви, у тому числі:	1530	0	0	0
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітнього періоду)	1531	0	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітнього періоду)	1532	0	0	0
резерв незароблених премій; (на початок звітнього періоду)	1533	0	0	0
інші страхові резерви; (на початок звітнього періоду)	1534	0	0	0
Інвестиційні контракти;	1535	0	0	0
Призовий фонд	1540	0	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0	0
Усього за розділом II	1595	1625	0	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	13284	14000	0
Векселі видані	1605	0	0	0
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0	0
за товари, роботи, послуги	1615	21956	62433	0
за розрахунками з бюджетом	1620	191	1072	0
за у тому числі з податку на прибуток	1621	0	294	0
за розрахунками зі страхування	1625	483	462	0
за розрахунками з оплати праці	1630	1062	1037	0
за одержаними авансами	1635	9	38	0
за розрахунками з учасниками	1640	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0	0
за страховою діяльністю	1650	0	0	0
Поточні забезпечення	1660	0	0	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	393	6559	0
Усього за розділом III	1695	37378	85601	0
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0	0
Баланс	1900	112081	160376	0

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2020 рік

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	307099	214878
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0

Премії, передані у перестраховання	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2018	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(244561)	(171345)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	0	0
Валовий: прибуток	2090	62538	43533
Валовий: збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	10086	6767
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2130	(0)	(0)
Адміністративні витрати	2130	(22099)	(11268)
Витрати на збут	2150	(33721)	(27904)
Інші операційні витрати	2180	(10426)	(5192)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	6378	5936
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	42	66
Інші доходи	2240	2908	2478
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(3917)	(6616)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(665)	(20)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	4746	1844
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на	2300	-867	-1323

прибуток			
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	3879	521
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	(0)	(0)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-2182	-2403
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-2182	-2403
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-2182	-2403
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	1697	-1882

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ			
Матеріальні затрати	2500	15244	100869
Витрати на оплату праці	2505	22407	20571
Відрахування на соціальні заходи	2510	8314	7697
Амортизація	2515	4037	5780
Інші операційні витрати	2520	60813	41295
Разом	2550	110815	176212

ДОДАТОК В

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31.12.2021 р.

Актив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи:	1000	23	21	0
первісна вартість	1001	2483	2489	0
накопичена амортизація	1002	2460	2468	0
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0	0
Основні засоби:	1010	36554	34296	0
первісна вартість	1011	114860	117271	0
знос	1012	78306	82975	0
Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0	0
первісна вартість	1016	0	0	0
знос	1017	0	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0	0
первісна вартість	1021	0	0	0
накопичена амортизація	1022	0	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	0	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	10	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0	0
Гудвіл	1050	0	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0	0
Усього за розділом I	1095	36587	34317	0
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	29449	34982	0
Виробничі запаси	1101	9933	10217	0
Незавершене виробництво	1102	0	0	0
Готова продукція	1103	3124	8866	0
Товари	1104	16392	15899	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0	0
Депозити перестраховання	1115	0	0	0
Векселі одержані	1120	0	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	71721	66072	0
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	17220	39747	0
з бюджетом	1135	2055	1879	0
у тому числі з податку на прибуток	1136	574	0	0

з нарахованих доходів	1140	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1611	1599	0
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	976	296	0
Готівка	1166	0	0	0
Рахунки в банках	1167	976	296	0
Витрати майбутніх періодів	1170	71	104	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0	0
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0	0
Інші оборотні активи	1190	686	524	0
Усього за розділом II	1195	123789	145203	0
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0	0
Баланс	1300	160376	179520	0

Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	30403	30403	0
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0	0
Капітал у дооцінках	1405	28661	26534	0
Додатковий капітал	1410	0	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0	0
Резервний капітал	1415	3900	4094	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	11811	15618	0
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0	0
Усього за розділом I	1495	74775	76649	0
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	10000	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0	0

Страхові резерви, у тому числі:	1530	0	0	0
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітнього періоду)	1531	0	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітнього періоду)	1532	0	0	0
резерв незароблених премій; (на початок звітнього періоду)	1533	0	0	0
інші страхові резерви; (на початок звітнього періоду)	1534	0	0	0
Інвестиційні контракти;	1535	0	0	0
Призовий фонд	1540	0	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0	0
Усього за розділом II	1595	0	10000	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	14000	12173	0
Векселі видані	1605	0	0	0
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0	0
за товари, роботи, послуги	1615	62433	54273	0
за розрахунками з бюджетом	1620	1072	683	0
за у тому числі з податку на прибуток	1621	294	383	0
за розрахунками зі страхування	1625	462	297	0
за розрахунками з оплати праці	1630	1037	1301	0
за одержаними авансами	1635	38	770	0
за розрахунками з учасниками	1640	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0	0
за страховою діяльністю	1650	0	0	0
Поточні забезпечення	1660	0	0	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	6559	23374	0
Усього за розділом III	1695	85601	92871	0
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0	0
Баланс	1900	160376	179520	0

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2021 рік

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	312870	307099
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0

Премії, передані у перестраховання	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2018	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(245982)	(244561)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	0	0
Валовий: прибуток	2090	66888	62538
Валовий: збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	2860	10086
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2130	(0)	(0)
Адміністративні витрати	2130	(20775)	(22099)
Витрати на збут	2150	(36684)	(33721)
Інші операційні витрати	2180	(4984)	(10426)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	7305	6378
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	0	42
Інші доходи	2240	2130	2908
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(4516)	(3917)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(31)	(665)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	4888	4746
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на	2300	-887	-867

прибуток			
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	4001	3879
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	(0)	(0)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-2127	-2182
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-2127	-2182
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-2127	-2182
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	1874	1697

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ			
Матеріальні затрати	2500	14246	15244
Витрати на оплату праці	2505	26248	22407
Відрахування на соціальні заходи	2510	5641	8314
Амортизація	2515	4707	4037
Інші операційні витрати	2520	70486	60813
Разом	2550	121328	110815